

Låtskriving med gitar, trommer og synth

Hvordan musikalske instrumenter påvirker skaperprosessen i låtskriving.

AUGUST KLØVSTAD GUDBRANDSEN

VEILEDER

Kari Iveland

Universitetet i Agder, [2023]

Fakultet for [kunstfag]

Institutt for [rytmisk musikk]

Forord

Med denne masteroppgaven, oppsummerer jeg nå mine fem år som låtskriver på fakultetet for kunstfag, institutt for rytmisk musikk, ved UiA. Det har vært en spennende og lærerik reise gjennom teoretiske og praktiske erfaringer, hvor mitt musikalske uttrykk har spiret og utviklet seg til noe jeg kan kalle mitt eget. Gjennom masteroppgaven har jeg utforsket nye sider ved låtskriving, som jeg håper vil være interessant for andre å lese og la seg inspirere til eget kreativt arbeid innen låtskriving eller andre musikkrelaterte prosjekter.

Jeg vil takke veilederen min, Kari Iveland, for verdifulle innspill gjennom prosessen, mine hovedinstrumentlærere Hilde Norbakken og Torun Eriksen for å ha tatt seg tid til å lytte og komme med konstruktive tilbakemeldinger til musikken min, og til slutt familie og venner som har støttet meg gjennom årene.

Sammendrag

Denne masteroppgaven gir et overblikk over hvordan ulike musikalske instrumenter påvirker en låtskriverprosess og inspirerer til nye, kreative ideer. Problemstillingen i oppgaven er: *hvordan påvirker bruken av forskjellige musikalske instrumenter skriveprosessen og resultatet i mine komposisjoner?*

Gjennom et kunstnerisk utviklingsarbeid og egen kunstnerisk praksis har låtskriveren skrevet tre musikalske verk med ulike instrumenter som et kreativt utgangspunkt for hver låt. De valgte instrumentene var akustisk gitar, trommer og synth, som låtskriveren hadde lite erfaring med fra før. Ved å ta i bruk metoder som logg, refleksjon og opptak, utforsker oppgaven forskjeller mellom melodi, rytme og tekst, og hvordan musikalsk bakgrunn og mangel på erfaring og kunnskap om instrumentene påvirker skriveprosessen og resultatet til låtene. Låtskriveren oppfatter at melodi og rytme påvirker tekstens kreativitet og muligheter. Samtidig foreslår oppgaven at sanger som tidligere var innøvd og spilt på instrumentene, påvirket og inspirerte skriveprosessen i større grad enn musikk låtskriveren kun hadde hørt på. Mangel på ferdighet med instrumentene viste seg å være et interessant verktøy for ny inspirasjon, selv om det til tider kunne by på utfordringer.

Abstract

This master thesis gives an overview of how different musical instruments affect a songwriting process and inspire to new, creative ideas. The research question in the thesis is: *How does the use of different musical instruments affect the writing process and result of my compositions?*

Through artistic research and own artistic practices, the songwriter has written three musical pieces with different instruments as a starting point for each song. The chosen instruments were acoustic guitar, drums, and synth, which the songwriter had little experience with to begin with. By using methods like log, reflection and recording, the thesis explores differences between melody, rhythm and lyrics, and how musical background and lack of experience and knowledge about the instruments affected the writing process and result of the songs. The songwriter perceives that melody and rhythm affects the creativity and options for lyrics. The thesis also suggests that songs that previously have been practiced and played on

the instruments, affected, and inspired the writing process on a larger scale than music the songwriter only had listened to. Lack of experience with the instruments turned out to be an interesting tool for new inspiration, even though it could bring challenges at times.

Nøkkelord: Låtskriving, kreativitet, skriveprosess, inspirasjon, improvisasjon, melodi, rytme, sangtekst, musikalsk bakgrunn, instrumenter, kunstnerisk utviklingsarbeid.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	8
1.1 Bakgrunn for oppgaven.....	8
1.2 Problemstilling.....	11
1.3 Avgrensning av oppgaven.....	11
2. Teori og metode	12
2.1 Litteratur.....	12
2.2 Utgangspunkt for valg av metode.....	14
2.3 Artistic Research som metode.....	15
2.4 Improvisasjon og låtskriving.....	16
2.5 Logg, opptak og refleksjon.....	17
2.6 Utførelse av prosess.....	18
2.7 Premiss for oppgaven.....	19
2.8 Valg av instrumenter til undersøkelsen.....	19
2.9 Beskrivelse av utstyr.....	21
3. Resultat av improvisasjon og ferdigstilte låter	22
3.1 Gitarlåt – Wish We Never Met.....	23
3.2 Trommelåt – Free Your Love.....	27
3.3 Synthlåt – Silence.....	30
3.4 Resultatets innvirkning.....	34
4. Diskusjon	36
4.1 diskusjon av resultat.....	36
4.2 Konklusjon.....	43
Litteraturliste	44
Musikkeksempler:	45
Vedlegg	47
Vedlegg I - Logg og refleksjonslogg – Gitarlåt.....	47

<i>Vedlegg II - Logg og refleksjonslogg – Trommelåt.....</i>	<i>52</i>
<i>Vedlegg III - Logg og refleksjonslogg – Synthlåt.....</i>	<i>56</i>
<i>Vedlegg IV – Lenke til improvisasjon og ferdige låter</i>	<i>59</i>

1. Innledning

Denne masteravhandlingen utforsker kreativitet og egen utøvende og skapende praksis innen låtskriving gjennom et kunstnerisk utviklingsarbeid. Prosessen vil bli loggført og tillagt oppgaven som sammen med opptak av skriveprosess, musikkseksempler og refleksjon, danner empirien for masterprosjektet.

Hensikten med prosjektet er å utvikle en dypere forståelse av hvordan instrumenter påvirker skaperprosessen og det endelige resultatet av egenprodusert materiale. Gjennom å reflektere over prosessen og resultatet til tre selvskrevne låter med ulike instrumenter som utgangspunkt for enhver skriveprosess, vil det undersøkes hvordan ulike instrumenter kan bli brukt som verktøy gjennom å inspirere og invitere til ulike skapende og utøvende aktiviteter. Med dette vil jeg undersøke i hvilken grad personlig erfaring og opplevelse av musikk påvirker mine musikalske ideer, og hvordan jeg kan dra nytte av resultatene i fremtidige kreative skriveprosesser.

1.1 Bakgrunn for oppgaven

Jeg startet så vidt med låtskriving på slutten av ungdomsskolen. Som pianist på den tiden lærte jeg å spille musikk gjennom noter, altså gjennom den klassiske retningen. Det var ikke mye glede gjennom dette som barn, og foretrakk heller å “herme” etter læreren eller spille etter noe jeg hadde hørt eller sett. Gleden min kom heller gjennom musikalsk kreativitet, å skape noe som ikke fantes, på samme måte som andre liker å male eller tegne. Musikklinja på videregående skole fikk meg til å utforske sang mer, da vi hadde kor og sang som fag. Her begynte jeg å eksperimentere med stemmen som instrument samtidig som jeg skrev låter på pianoet. Etter dette begynte jeg på musikkfolkehøgskole, med låtskriving som fag og sang som hovedinstrument. Her fikk jeg utforsket flere sjangere, og låtskrivingen bevegde seg mer i retning av populærmusikk. Måten jeg skrev musikk på endret seg. Før spilte jeg alltid melodiene med høyre hånd, med akkorder i venstre. Etter hvert forenklet spillemåten seg, da melodien som regel lå i vokalen. Nå lå akkordene oftere i høyre hånd, med ekstra basstoner i venstre hånd. Dette var som en åpenbaring for meg som musiker, da det gikk opp for meg hvor enkelt det kunne være å spille på denne måten. Det passet meg perfekt, for ved å bli glad i å synge, var det veldig enkelt å akkompagnere meg selv med de pianoferdighetene jeg allerede hadde. Her startet et nytt kapittel som låtskriver som har ledet meg til hvor jeg er i dag.

Behovet for å gjøre noe kreativt gjennom oppveksten var stort. Ved pianoet likte jeg aller best å improvisere frem melodier, og brukte mye av min fritid på å leke meg med det. Da låtskriving ble en interesse, kom de fleste idéene fra improviserte melodier på pianoet. Det jeg vanligvis gjorde, var å begynne å nynne den improviserte melodien og prøve å legge noen akkordere til. Det var lett å kjenne etter hvilke følelser og stemning melodien ga meg, som gjorde det enkelt å finne ut hva slags sang jeg ville skrive. Melodiene var ofte melankolske, da musikk som vekker dypere følelser er noe som treffer meg aller mest. Jeg nynnet på vokaler, og av og til ramlet det ut noen ord eller setninger. Jeg hadde nå ofte noen akkorder, noen melodier med noe tekst til, kanskje et vers eller chorus. I disse øyeblikkene kjentes det som tid og rom utenfor ikke eksisterte. Jeg kunne fortsette å forme låten i timevis om det oppsto en interessant idé raskt nok. Gikk det for lang tid til et nytt “gjennombrudd” i låten, gikk jeg fort lei. Etter hvert begynte jeg å ta opptak av ideene på telefonen, så det var mulig å fortsette på de senere, selv om ideen ble glemt. De aller fleste ideene forble ideer, mens noen få har blitt ferdige låter. Dette var måten jeg jobbet på de første årene med låtskriving. Slik er det også ofte i dag.

Jeg har derfor alltid skrevet låter i et nokså lignende mønster, men med noe utvikling gjennom årene. Ettersom jeg startet som pianist, har ofte sangideene mine kommet fra melodier jeg spiller på pianoet. Jeg var så heldig å ha et akustisk piano hjemme i stua gjennom oppveksten. Dette var nok grunnen til at jeg gikk veien med musikk i utgangspunktet. Jeg sang noe som barn, men ble fort sjenert da jeg ikke var komfortabel med min egen stemme og følte det var mye skumlere enn å spille piano. I etterkant har jeg tenkt at grunnen til dette kan være at stemmen var veldig personlig, og det er et instrument som kan uttrykke seg på så mange måter. Piano derimot er mye mer begrenset. Du trykker på tangenter med ulik kraft og får en veldig forutsigbar lyd. Hvem som helst kan spille dette instrumentet, men når det kommer til stemmen er det et instrument som er plassert i vår egen kropp, og kan derfor ikke spilles av andre. Stemmen har også mange andre funksjoner ved siden av å være et musikalsk instrument. Alt dette kan være grunnen til at jeg forholder meg annerledes til det også i musikalsk sammenheng. Sang for min del innebærer ikke bare å synge toner og rytmer, men også formidling av tekst, som skaper en helt annen relasjon til lytteren. Det er så mange måter å uttrykke sang på, at det kan føles nært og sårt. Dette er kanskje grunnen til at pianoet føltes så trygt. Tanken på at lydene kom fra pianoet og ikke meg. Å skrive låter føles også som en risiko, da du legger ord på følelser som kan virke veldig avslørende i møte med lytteren.

I senere tid har jeg ofte hørt at det er lurt å skrive sanger med et annet instrument enn det man pleier, fordi det kan gi en ny innfallsvinkel, eller et annet utgangspunkt i startfasen av en skriveprosess. Piano og sang har vært mine hovedinstrumenter i lang tid, så naturligvis har jeg brukt disse instrumentene for å skrive musikk. Jeg har lagt merke til at det ofte er forskjell på hvilke type ideer jeg får når jeg nynner frem en idé og når jeg improviserer melodier på piano. Når jeg improviserer vokalt, liker jeg ofte melodiene fordi de passer stemmen min og klinger bra når jeg synger de. På piano er det kanskje akkordene, eller den generelle følelsen av melodi til akkorder som gjør at jeg får lyst til å skrive videre og improvisere vokalt over melodien. Her er det ofte et problem med at melodien ikke alltid passer stemmen min, så jeg blir nødt til å transponere det, men da hender det at jeg føler det ikke lenger klinger like bra som det gjorde først.

Noen ganger forsøker jeg å skrive på akustisk gitar, som jeg sjeldent gjør, da det er lett å la seg irritere over manglende ferdigheter av å høre noe, men ikke greie å spille det. Allikevel har det oppstått unike melodier og ideer som jeg mest sannsynlig aldri hadde fått ved et piano eller stemmen alene. Er det kanskje noe med måten gitaren klinger på, måten å spille på, eller sanger jeg har blitt eksponert for som gjør at mine improviserte melodier er annerledes? For å utvikle meg som låtskriver mener jeg det vil være lurt å eksperimentere med ulike måter å skrive musikk på, for å lære mer om meg selv som låtskriver og hvordan jeg kan bruke instrumenter som verktøy i fremtidige skriveprosesser. Derfor vil jeg utforske ulike instrumenter og skrive musikk med dem, og reflektere over hvordan de påvirker meg og musikken min.

Forskningsfeltet innenfor musikk er stort, men låtskriving utgjør kun en liten del av det. Det er derfor vanskelig å finne akademiske studier og forskning om hvordan instrumenter påvirker skriveprosesser på ulike måter. En masteroppgave av Rekve (2020) som jeg tar for meg i kapittel 2. teori og metode, utforsker blant annet hvordan ulike instrumenter kan bli brukt for å finne ny inspirasjon i låtskriving, men det er ikke hovedpoenget med oppgaven, da det kun er en del av flere metoder for å finne inspirasjon til å skrive låter. Her mener jeg det er et hull i forskningen om skriveprosesser knyttet til instrumenter, som kan være interessant å utforske som låtskriver.

1.2 Problemstilling

Når låtskrivingsprosessen starter med piano, føler jeg at det ofte blir pop-ballader, mens når jeg lager musikk med gitar blir det oftere folk-pop eller visesang.

Disse erfaringene har ledet til følgende problemstilling:

Hvordan påvirker bruken av forskjellige musikalske instrumenter skriveprosessen og resultatet i mine komposisjoner?

For å gå nærmere inn på dette har jeg skrevet og produsert helt ny musikk ved å bruke ulike instrumenter som utgangspunkt i skriveprosessen. Ettersom jeg vanligvis lager musikk med piano eller improviserer med stemmen, har jeg forsøkt å komponere med instrumenter jeg vanligvis ikke bruker og har mindre erfaring med. For å finne ut hvordan resultatene kan være til nytte i fremtiden og finne svar på problemstillingen vil jeg ta utgangspunkt i følgende tre forskningsspørsmål:

1. Er det noen merkbar forskjell på melodi, rytme og tekst i låtene?
2. I hvilken grad vil eksponering av annen musikk gjenspeile seg i min prosess og resultat?
3. Hvordan vil mangel på ferdighet av et instrument påvirke prosessen?

1.3 Avgrensning av oppgaven

Utenom å bruke uvante instrumenter er det viktig for meg at skriveprosessen er fundamentert i egen praksis, for å redusere antall påvirkningsfaktorer og gjøre det enklere å analysere og reflektere rundt utfallet av komposisjonene. Dette vil også gjøre det mulig å gå inn i dybden på materialet. Jeg vil at låtskrivingen skal virke naturlig for meg, slik at resultatet kan inspirere til å gjenta metoden i fremtiden. Undersøkelsen vil derfor holde seg til teori og metode som er relevant for min låtskrivingsprosess, som låtskrivingmetoder, improvisasjon og sang.

2. Teori og metode

Dette kapittelet gir en omfattende oversikt over teoretiske konsepter og metoder som danner grunnlaget for oppgaven. I den første delen av kapittelet, presenteres relevant teori og hvordan det kan hjelpe med å besvare problemstillingen. I den andre delen blir fremgangsmåten i prosjektet beskrevet, hvor valg av metode forklares, sammen med valg av instrumenter.

2.1. Litteratur

Boken *Flow: The psychology of optimal experience* av Mihaly Csikszentmihalyi (1990), tar for seg uttrykket «flow» og hvordan det kan brukes for å oppnå glede i livet, men også til personlig utvikling. Det blir beskrevet som en tilstand hvor en person er helt oppslukt og fokusert i en aktivitet som blant annet kan føre til bedre resultat enn vanlig. Gjennom forskingen hans, har han kommet frem til at det må være en balanse mellom ferdighet og utfordring i aktiviteten for å oppnå dette. Blir aktiviteten for vanskelig kjenner man på engstelighet, og om det blir for lett blir det kjedelig. (s.74) I et kapittel om flow innen musikk, forklares det hvordan musikk er med på å hjelpe mot angst og kjedsomhet, og ved stor grad av oppmerksomhet og engasjement kan man også oppnå flow. Å lytte til musikk starter ofte som en sensorisk opplevelse, hvor man responderer til kvaliteten av lyd som tilfører behagelige, fysiske reaksjoner som er knyttet til vårt nervesystem. Vi skaper deretter bilder og følelser basert på mønsteret i lyden. I tillegg er det en analytisk del ved det å lytte til musikk, hvor analyse av de musikalske elementer kan gi nye muligheter å nyte musikk på. Her nevnes det også hvordan de som skaper musikk kan føle en enda dypere følelse av belønning gjennom å kunne skape harmonier fra lyd (s.108-111). I egne låtskrivingsprosesser opplever jeg ofte å komme i denne tilstanden, og det føles ofte som de beste ideene, enten melodisk eller lyrisk, blir skrevet da. Ut ifra forskingen til Csikszentmihalyi, virker det naturlig å tenke at det å skrive musikk med uvante instrumenter kan føre til at utfordringen blir større i forhold til ferdighetene, som dermed kan komme i veien for flyten av skriveprosessen. Gjennom oppgaven vil jeg reflektere rundt teorien om flow satt inn i et kunstnerisk perspektiv, som kan hjelpe å besvare spørsmålet om hvordan mangel på ferdighet av et instrument kan påvirke skriveprosessen.

I en doktoravhandling av Markus Tullberg (2021) kalt *Wind and Wood*, undersøkes forholdet mellom instrumentalisten og instrumentet ved å blant annet benytte det teoretiske konseptet *affordances*, til å finne ut hvordan fløytister snakker om sin tilnærming til, og mulighetene med instrumentet samt hvilken rolle fløyten spiller i musikkpraksisen til fløytister (s.17). Her diskuteres det hvordan sensomotoriske forhold mellom musikere og deres instrument gjennom erfaring skaper større muligheter og bredere relasjoner til instrumentet som et objekt og instrument (s. 235). *Affordances* kan bli beskrevet som relasjonen som eksisterer mellom et individ og omstendighetene rundt, eller hva omstendighetene rundt tilbyr oss (Isis Chong & Robert Proctor, 2019). Dette er relevant for undersøkelsen, da vi har relasjoner til instrumenter og forventninger om hva et instrument kan brukes til og hvordan eller hva en spiller på det. Ved å se et piano, er det lett å tenke at det er noe man spiller på. En stol vil gi meg tanken om at den brukes til å sitte på. Det er mange måter å spille på et instrument, men det første som kommer til minnet er kanskje det man er vant med og har både sett og hørt tidligere. Av erfaring vil det å kunne ta på et fysisk instrument gi en helt annen følelse enn å spille på det samme instrumentet gjennom en datamaskin. Det er kanskje noe med det taktile, hvordan det kjennes i fingrene når du tar på det, og hvilke assosiasjoner det kan gi. Å kjenne mekanismen i et piano som slår på en streng når du trykker ned tangentene, er etter min mening mye mer tilfredsstillende enn å gjøre det samme på et elektrisk piano hvor det ikke er den samme mekanismen og lyden kommer ut av en høyttaler. Derfor blir det interessant å loggføre tanker, følelser og inspirasjon som dukker opp under komposisjonen av sangene jeg lager musikk med gitar sammenlignet med de elektroniske instrumentene, og hvilke muligheter de tilbyr som leder til de musikalske ideene.

Et annet relevant begrep her er intertekstualitet. Dette er definert av Gérard Genette som eksistensen og forholdet mellom to eller flere tekster, altså tilstedeværelsen av en tekst i en annen tekst, ofte gjennom plagiat eller manifesteringer. (Serge Lacasse, 2000). Dette foreslår at sangene jeg skriver kan være påvirket av mine tidligere komposisjoner og inntrykk fra andre sanger. En av låtene mine kan for eksempel handle om kjærlighet, hvor jeg ofte har tydelige bilder og setninger som hører til låten og dukker opp når jeg tenker eller hører på den. Når jeg skriver en ny låt som har samme tema eller handler om den samme personen, hender det at jeg ubevisst bruker flere ord og setninger fra disse låtene, og det er ikke sikkert jeg er klar over det før låten er ferdig og tekstene har blitt sammenlignet. Å sammenligne tekstene som blir skrevet i dette prosjektet er derfor relevant for å kunne se i hvilken grad

dette oppstår når forskjellige instrumenter brukes og om låtene vil påvirke hverandre på noen måte.

Ifølge Jody Kreiman og Diana Sidtis (2011) i boken *Foundations of Voice Studies – An Interdisciplinary Approach to Voice Production and Perception* er «stemmekvalitet en av de viktigste måtene talere formidler sin identitet på – deres «fysiske, psykologiske og sosiale egenskaper» (Laver, 1980, s. 2) eller deres «lydfjes» (Belin, Fecteau og Bedard, 2004) - til verden» (s. 1. Egen oversettelse). Boken gir en omfattende beskrivelse og analyse av de mange rollene stemmekvalitet spiller i menneskers liv. Den gir et tverrfaglig perspektiv på oppfatningen av stemmen, illustrerer hvorfor folk hører det de hører og hvordan konklusjoner gjøres basert på ulike stemmekvaliteter. For å lære mer om meg og min stemme som instrument i forhold til instrumenter brukt i prosjektet, kan dette komme til nytte da jeg vil reflektere og diskutere bruken av uvante instrumenter til å skrive musikk opp mot det å skrive med piano og vokal.

2.2 Utgangspunkt for valg av metode

På folkehøyskolen hadde jeg en vokallærer som brukte en loop-station veldig ofte i sine sangtimer. For han var det en fin måte å lage musikk på. Music Production Nerds (n.d.) beskriver loop-station som en enhet som lar deg skape looper i øyeblikket fra stemmer eller instrumenter. Her beskriver de ordet «loop» som små musikalske fraser som er spilt om og om igjen. (Music Production Nerds, (n.d.), Basics of a Loop Station, egen oversettelse.) Gjennom dette, dukket det stadig opp nye ideer, og på noen få minutter ble grunnlaget lagt for ideer til det som kunne bli en sang. I ettertid har jeg tenkt på dette og fundert over typen ideer som dukket opp ved å jobbe på den måten i stedet for å skrive låter gjennom piano og sang.

Dette har inspirert meg til å gå i dybden på låtskriving med ulike instrument. Å gjennomføre mitt prosjekt gjennom et kunstnerisk utviklingsarbeid i stedet for en tradisjonell vitenskapelig oppgave, føles derfor mer naturlig da det er den nye innsikten og refleksjonene over egen prosess og kunstnerisk produkt som er interessant for meg. Oppgaven er fundamentert i kunstnerisk praksis. For å besvare oppgavens problemstilling har jeg derfor valgt en kunstnerisk forskningsprosess der skapende praksis sammenstilles med teoretisk og metodisk refleksjon. Her vil egen låtskrivingspraksis danne det metodiske og teoretiske grunnlaget for

prosjektet som vil resultere i ferdigstilte musikalske arbeid, sammen med logg, opptak og refleksjonstekst.

Som låtskriver, men også artist, er dette prosjektet noe jeg vil gjennomføre for å utvikle meg som artist i tillegg til låtskriver. Med tanke på konserter kan det fort bli kjedelig å kun spille piano-ballader gjennom en hel konsert. Derfor ønsker jeg å utfordre meg selv til å fremføre låtene jeg skriver i dette prosjektet på min eksamenskonsert ved UiArt-festivalen 2023.

2.3 Artistic Research som metode

I en vitenskapelig artikkel kalt «*Artistic Research as a Process of Unfolding*», skriver Darla Crispin (2019) om hvordan Artistic Research som forskningsfelt utvider sin rekkevidde gjennom kritisk refleksjon, subjektivitet og autoetnografi, og at potensiale for å være forankret i praksis blir mer uttalt. Artikkelen har som mål å tilby noen ideer om hvordan kunstnerisk forskning kan bidra til ny kunnskap for kunstproduksjon og mottakelse.

I Norge har kunstnerisk utviklingsarbeid blitt behandlet på lik linje med annen forskning siden 1995. (Nina Malterud, 2012). Internasjonalt refererer det til forskning innen kunst med utgangspunkt i artistens egen erfaring og innsikt. Universitets- og høskolerådet ”Jørgensenutvalget”, leverte i 2007 innstillingen ”Vekt på kunstnerisk utviklingsarbeid” hvor begrepet defineres slik: «Kunstnerisk utviklingsarbeid dekker kunstneriske prosesser som fører fram til et offentlig tilgjengelig kunstnerisk produkt. I denne virksomheten kan det også inngå en eksplisitt refleksjon rundt utviklingen og presentasjonen av kunstproduktet.» (Malterud, 2012, s. 63).

Sigrid Rekve (2020) gjorde en aksjonsforskning hvor hun undersøkte ulike måter å oppnå inspirasjon for å unngå skrivesperre i en låtskrivingsprosess. Hun tok i bruk ulike metoder for å skrive låter, hvor en av metodene var å bruke instrumenter hun ikke var vant med eller aldri hadde brukt som grunnlag for melodi til improvisasjon og komponering. Hun tok i bruk fysiske instrumenter hun hadde tilgjengelig sammen med lyder og instrumenter fra musikkprogrammet Logic Pro. Rekve forteller at hun vanligvis har startet sine ideer ved pianoet, og derfor ville prøve andre instrumenter som utgangspunkt til ideer. De fysiske instrumentene hun hadde tilgjengelig var gitar, ukulele, klokkespill og kalimba (s.55). Etter å ha undersøkt forskningsfeltet, er nok aksjonsforskningen til Rekve den som har mest til felles med egen forskning. Hun hadde ingen forhåndsbestemt regel som skulle måle instrumentene

opp mot hverandre, men heller fritt valg mellom dem. Da jeg er interessert i å sammenligne prosessene til hvert instrument, har jeg i min undersøkelse heller benyttet forhåndsbestemte regler for å gjøre skriveprosessen så lik som mulig, hvor instrumentet som utgangspunkt er det eneste som endrer seg fra låt til låt. I aksjonsforskningen skrev Rekve logg, brukte opptak fra mobiltelefonen og reflekterte over hver prosess. Fokuset i oppgaven lå i prosessen i en låtskriverprosess, hvor et kunstnerisk resultat var mindre viktig. Hun følte derfor at aksjonsforskning passet bedre som forskningsmetode enn kunstnerisk utvikling. Dette kunne jeg også gjort, men ettersom interessen for resultatet ligger på lik linje som skriveprosessen, i tillegg til at det er noe jeg skal fremføre på en konsert, mener jeg et kunstnerisk utviklingsarbeid passer best. Det er en prosess med kunstneriske forskningsspørsmål som krever kunstneriske svar. Siden Rekve utforsker skriveprosesser med ulike instrumenter, er det aktuelt å sammenligne oppgaven med egne resultater og refleksjoner, spesielt innenfor det kreative, som låtskrivingsprosess og arbeidsflyt.

2.4 Improvisasjon og låtskriving

Da denne oppgaven er fundamentert i egen låtskriverpraksis, vil det naturligvis også bli brukt egne metoder til å skrive låtene. Det vil være vanskelig å si eksakt hvor disse metodene har opprinnelse fra, da det meste av låtskrivingsstrategiene er selvlært og formet over årene som låtskriver. Om jeg sliter med å finne på tekst til låter, hender det jeg benytter noen strategier fra boken *Writing Better Lyrics – The Essential Guide to Powerful Songwriting* av Pat Pattison (2009). Her har Pattison satt sammen ulike verktøy og teknikker for låtskrivere til å skape ideer. Blant dette, inneholder den øvelsen «object writing», som går ut på å velge et ord og skrive hva enn som kommer til tankene ved å bruke alle sansene. (s. 4). Samtidig anbefaler han å gjøre dette i kun ti minutter, da den korte tiden gjør det lett å bruke øvelsen igjen i fremtiden. (s. 6-7). Selv om Pattison anbefaler å gjøre denne øvelsen hver dag på morgenen, er det også noe jeg liker å gjøre i prosessen med å skrive tekst til låter, om jeg står fast. Jeg vil derfor bruke denne skriveøvelsen om jeg står fast i tekstskrivingen, men vil også ta inspirasjon fra den ved å gjøre improvisasjonen med instrumentene i ti minutter. Tanken bak dette er at tidspresset skal få meg til å spille hva enn som dukker opp, og forhåpentligvis få flere ideer på kortest mulig tid.

I en artikkel redigert av David Bass (n.d.), snakker Brain Eno om hvordan innspillingsteknologi har endret måten musikk blir skrevet og oppfattet på flere ulike måter.

Opptaksteknologien tillater komponister å tenke og reflektere over musikken på en måte som ikke ellers ville vært mulig i en førstegjennomgangshøring og hvordan dette gir muligheten for å eksperimentere med lyd på måter som ikke var mulig før. Det at den samme musikken kan bli hørt på gjentatte ganger, gjør at lytteren blir kjent med detaljer de først hadde overhørt, eller bli påvirket av detaljer som var utenfor komponistens intensjon. Han diskuterer også hvordan redigering av lyd i studio har ledet til nye type komposisjoner som hjemmestudio-komposisjoner, hvor komponisten lager musikk basert på hva som er tilgjengelig i studio. På samme måten som Eno bruker studio og teknologi for å endre måten å skrive musikk på, vil jeg også ta i bruk musikkprogram og opptak for å spille inn og utvikle mine låter.

2.5 Logg, opptak og refleksjon

Utenom den musikalske prosessen, vil logg, opptak og refleksjon spille en sentral rolle i denne forskningen. En logg vil bli brukt for å skrive ned tanker og erfaringer som dukker opp i improvisasjonene og resten av arbeidet med låtene. Loggen vil inneholde konkret informasjon om hva som ble gjort fra start til slutt i hver enkelt låt, sammen med viktige observasjoner knyttet til de kunstneriske valgene. Dette er med på å gi viktig informasjon om hva som var årsaken til kunstneriske valg underveis, hvilke tanker og utfordringer som oppsto og hvordan situasjonen var i øyeblikket. Loggen vil være utgangspunktet for refleksjonsloggen, hvor det blir fundert over valg som blir tatt, interessante tanker som oppstår og spekulasjon over hva som var årsaken til dette. Her blir også forskningsspørsmålene reflektert rundt om det virker naturlig, da de tas i betraktning gjennom hele prosessen. Det blir også gjort et lydopptak av improvisasjonsfasen til hver låt. Dette gjør det mulig å gå tilbake og høre på opptaket og finne interessante momenter i improvisasjonen som kan ha blitt påvirket av musikken jeg har blitt eksponert for tidligere i livet, som er et av mine forskningsspørsmål. Dette gjør det mulig å kunne reflektere over og diskutere mine kunstneriske resultat mer presist ved å lytte til opptaket flere ganger, og få nye tanker og ideer slik som Brian Eno forklarer (David Bass, n.d.). Opptaket vil og gjøre det mulig for lesere å høre prosessen som blir beskrevet og reflektert rundt, og få en utvidet forståelse for refleksjonen som følger med. Til fremtidig forskning vil opptaket også gjøre det mulig å måle og tolke resultatet på andre måter, eller sammenligne det med andre skriveprosesser utført med lignende metoder.

2.6 Utførelse av prosess

For å undersøke hvordan bruken av ulike instrumenter påvirker prosessen og resultatet i mine komposisjoner, vil jeg forsøke å skrive musikk med tre instrumenter jeg vanligvis ikke bruker. Dette blir akustisk gitar, trommer og synth. Jeg vil at utgangspunktet for ideene mine skal komme fra instrumentene, deretter vil jeg skrive tekst, spille inn og produsere låtene i musikkprogrammet Logic Pro.

Først vil jeg gå gjennom en improvisasjonsfase, hvor jeg improviserer på instrumentet. Her improviserer jeg i minimum ti minutter, til jeg finner et tema jeg liker og har lyst til å jobbe videre med. Dette er for å samle nok data til å kunne analysere og reflektere over hva som ble improvisert. Improvisasjonen blir tatt opp med mobilopptak med akustisk gitar, og gjennom Logic Pro på tromme- og synthlåten. Grunnen til mobilopptak med akustisk gitar er mangel på lettvinde opptaksmuligheter gjennom Logic med mikrofon.

Etter improvisasjonsfasen blir det skrevet logg over hva som ble gjort og hvilke tanker som oppsto i forbindelse med improvisasjonen. Deretter vil jeg velge ut en musikalsk idé fra improvisasjonen som skal arbeides videre med. Dette valget vil nok komme naturlig, men ved behov vil jeg lytte til opptaket i etterkant for å bestemme meg. Videre vil jeg skrive ferdig låten på intuisjon. Tanken her er at skriveprosessen etter improvisasjonsfasen skal være så lik måten jeg vanligvis skriver på som mulig. Her vil jeg utdype mer i neste kapittel – 2.7 premiss for oppgaven.

Etter hver låtskrivingsøkt, blir en ny logg skrevet. Når låten har fått struktur vil jeg begynne å spille den inn. Til slutt vil låten mikses og ferdigstilles og bli et resultat gjennom individuelle, kunstneriske verk. Refleksjonsloggen vil skrives underveis i arbeidet og baseres på loggen og andre tanker rundt prosessen, men ferdigstilles til slutt når låtene blir ferdigprodusert av meg. Låtene vil bli eksportert som wav-fil og lastet opp til en privat mappe i nettskytjenesten Dropbox, hvor sangene i etterkant blir lagt inn i oppgaven som vedlegg.

2.7 Premiss for oppgaven

Regelen jeg setter for meg selv er at jeg må bruke det valgte instrumentet i improvisasjonsfasen. Jeg vil at ideene jeg får underveis hovedsakelig skal komme fra instrumentet jeg utforsker. Dette er for å gjøre det lettere å reflektere over hvorfor ideene resulterte som de gjorde, og kunne sammenligne de opp mot mine forhåndsbestemte tanker om instrumentet og hvilken type musikk jeg forbinder det med. Deretter vil jeg kunne diskutere hvorvidt den type musikk gjenspeilet seg i mine ideer. Jeg tillater meg selv å synge over improvisasjonsfasen etter hvert som jeg finner et tema jeg vil jobbe videre med. Det at jeg kun improviserer i ti minutter er mest for å forsøke å simulere hvordan jeg vanligvis jobber når jeg forsøker å skrive en ny låt. Kommer det ingen gode ideer etter ti minutt med konstant improvisasjon, pleier jeg å ta en pause og forsøke igjen senere. Om jeg ikke blir fornøyd med noen av ideene mine etter ti minutt, vil jeg her også ta en pause og forsøke igjen senere til jeg blir fornøyd.

Når grunnideen for låten er satt, vil jeg koble på sang eller instrumenter og forsøke å synge eller spille noen melodier over ideen. Herfra vil jeg fortsette å skrive på intuisjon. Det som føles riktig i øyeblikket, blir gjort. Utenom å bruke uvante instrumenter til å skrive låter, er det viktig for meg at måten jeg skriver låter på er forholdsvis lik metoden jeg vanligvis bruker, både for å kunne sammenligne opplevelsen mot normalen av min praksis, men også for å kunne forstå hvilken påvirkningskraft denne metoden har, og for å lett kunne ta det i bruk som et verktøy for å skrive låter i fremtiden.

2.8 Valg av instrumenter til undersøkelsen

Valget av instrumentene er i hovedsak grunnet min preferanse av musikkstil og lydbilde til egne prosjekter som artist, hvor jeg mener instrumentene passer inn her. Disse er som nevnt, akustisk gitar, trommer og synth. Samtidig vil jeg at instrumentene skal være så ulike som mulig. De må låte forskjellig, men også ha betydelig differanse i spillemåte, både tradisjonelt sett, men også ut ifra mine opplevelser og erfaringer av hvordan de spilles. Jeg er også nysgjerrig på hva som skjer når jeg gjør improvisasjonsdelen elektronisk gjennom et musikkprogram, da det er noe jeg ikke har gjort før, og lurer på hvordan det kan påvirke resultatet på en annen måte enn å improvisere med rent fysiske instrumenter. Derfor har jeg valgt å gjøre to av improvisasjons-fasene elektronisk. Dette gjelder trommer og synth. Da det ikke vil være mulig å spille trommer på en tradisjonell måte gjennom et musikkprogram hvor

man ikke har tilgang til det fysiske instrumentet, vil det være interessant å diskutere hvordan det var å programmere hver og en komponent fra et trommesett og sette det sammen til en rytme som simulerer dette instrumentet, i motsetning til å skrive med et fysisk instrument som gitar eller piano.

Et annet aspekt ved valg av instrumenter, er min personlige erfaring og musikalske tilknytning til instrumentet. Gitar er noe jeg har lært og hatt som bi-instrument på musikklinja på videregående, men har aldri tatt steget videre med å lære det ordentlig. Her lærte jeg klassisk gitar, og akkorder med fingerspill. Sistnevnte er det jeg oftest bruker hvis jeg føler for å improvisere. Da mine tidligere låter med kun piano og vokal ofte har resultert i rolige ballader, føler jeg at trommer er et instrument som kan skape mye energi og rytmefølelse til en låt på måter som kanskje endrer mine melodiske sangfraser. Synth har sine likheter med piano når det kommer til utseende, men lyden er nokså ulik, og dette instrumentet kan forhåpentligvis gi noen hint om hva som forandrer seg med ideene når fysikken av instrumentet er lik. Jeg har ingen erfaring med å spille trommer eller synth tidligere. Med valget av disse instrumentene håper jeg å finne svar på forskningsspørsmålene og problemstillingen.

For å kunne forstå hvorfor jeg spiller på instrumentene slik jeg gjør og se sammenheng mellom ideer og eksisterende materiale, mener jeg det også kan være nyttig å forklare mine musikalske forbindelser til instrumentene i undersøkelsen opp mot min praksis ved pianoet. Jeg forbinder ofte piano med popballader, ettersom jeg føler at flertallet av låtene jeg har hørt der de bruker piano og vokal sammen, har vært ballader. Selv lager jeg for det meste popballader eller filmmusikk når jeg komponerer, som nesten alltid er med piano. Noen eksempler på låter jeg tenker på inkluderer sangen «Hello» med Adele (2015), Tom Odell (2013) med “Another Love”, eller Coldplay (2002) med “The Scientist”.

Akustisk gitar forbinder jeg med sjangrene Folk-pop, Indie og Singer-Songwriter. Her tenker jeg på artister som Sufjan Stevens (2015) med “The Only Thing”, Jonas Alaska (2011) med “Morning Light” og Ed Sheeran (2014) med “Photograph”.

Når det kommer til trommer er det vanskelig å definere hvilken sjanger jeg forbinder det med, da det brukes i så mange ulike sammenhenger. Det er derimot lettere å tenke hvilken type musikk trommer har en sentral rolle i musikken. Rock, Metal, Jazz, og Hip-Hop er det

første som kommer til tankene, men det er sjangre hvor instrumentet brukes på helt forskjellige måter og skiller seg mest ut fra de andre instrumentene, da dette også er et rytmisk instrument. Siden oppveksten var preget av mye Rock og Metal, er dette noen av mine referanser: Breaking Benjamin (2006) med “Diary Of Jane”, Evanescence (2003) med “Bring Me To Life” og Linkin Park (2000) med “In The End”. I de siste årene har elektronisk musikk og Hip-Hop blitt uunngåelig sjangere, og i mange av tilfellene har elektroniske trommer erstattet det klassiske trommesettet. Innenfor elektronisk musikk tenker jeg på artister som The Chainsmokers (2016) med “Closer”, Calvin Harris (2016) med “This Is What You Came For” og Avicci (2013) med “Wake Me Up”.

Med synth tenker jeg ofte på 80-talls musikk, med melodiske linjer som mer eller mindre skapte identiteten til mange låter på denne tiden. “Take On Me” med a-ha (1985), “Sweet Dreams (Are Made of This)” med Eurythmics (1983), eller mer moderne låter som “Get Lucky” av Daft Punk (2013) og “Midnight City” av M83 (2011). Fellestrekk ved disse låtene jeg forbinder med synth er ofte poplåter med en fengende synth-melodi.

2.9 Beskrivelse av utstyr

Til å spille inn improvisasjonsfasen av hver låt, vil jeg bruke taleopptak på telefonen. Til å produsere låtene vil jeg bruke musikkprogrammet Logic Pro på min Mac book Pro Laptop. Inne i programmet har jeg ulike instrumentlyder som piano eller trommer. Jeg bruker også nettsiden Splice (n.d.) for å finne lyder og opptak av instrumenter som trommelyder og andre ambient-lyder som er vanskelig å produsere selv uten å ha tilgang til instrumentene og et innspillingsstudio. Eksternt vil jeg bruke et Steinberg UR22mkII-lydkort koblet til min Mac book med en USB-kabel for å spille inn vokal sammen med kondensatormikrofonen sE X1. Denne er koblet til lydkortet med en XLR-kabel. Ellers bruker jeg et Roland RD-700SX Keyboard med en USB-kabel som går rett til Mac for å lett kunne spille inn akkorder og melodi gjennom MIDI.

3. Resultat av improvisasjon og ferdigstilte låter

I dette kapitlet vil improvisasjonsdelen sammen med de ferdigstilte låtene bli presentert i hvert sitt delkapittel med sangtekster og resultater fra improvisasjon og skriveprosess. Alle lydopptak, inkludert improvisasjoner og ferdige låter vil bli vedlagt i oppgaven under «Vedlegg IV». Låtene er navngitt og ført opp som tittel i de kommende delkapitlene sammen med hvilket instrument de hører til.

Logg, refleksjonslogg, improvisasjonsopptak og lydfil av ferdig låt utgjør resultatet, og siden dette er vedlagt i oppgaven, vil jeg kun trekke frem de viktigste erfaringer og observasjoner som er relevant for forskningsspørsmålene og problemstillingen.

3.1 Gitarlåt – Wish We Never Met

Vers

*With a smell of flowers in the air
from the raindrops playing with your hair.
A soothing sound that calms my soul,
a moment of peace made me feel whole.*

PreChorus

*And it's all because of what you said
on the day that it was only you and me.
Yea those words still linger in my ears.
They made me fall in love when love was out of reach.*

Chorus

*Go, and never call.
Don't wanna hear your voice anymore.
Go, don't make me fall.
I know you don't love me like I love you.*

*If I can't have you, I'd rather just forget.
Oh, how I wish we never met.*

Vers

*All the time we spent were not all bad,
but you're the treasure trove I'll never have.
You say you wanted something new,
but what could I ever be to you?*

PreChorus

*And it's all because of what you said
on the day that it was only you and me.
Yea those words still linger in my ears:
"I think I love you".*

Chorus

*Go, and never call.
Don't wanna hear your voice anymore.
Go, don't make me fall.
I know you don't love me like I love you.*

*If I can't have you, I'd rather just forget.
Oh, how I wish we never met.*

Under improvisasjonsfasen av denne låten valgte jeg å begynne med fingerspill. Etter ca. tre minutter kom jeg frem til et tema jeg likte godt, hvor man her også kan høre på improvisasjonsopptaket at jeg sier "det her likte jeg". Jeg fortsatte å spille rundt dette temaet, men begynte å legge på stemmen og improvisere på fraser hvor jeg sang på lyder i stedet for ordentlige ord og setninger, som er noe jeg vanligvis gjør. Noe å legge merke til i denne improvisasjonen, er at jeg ofte hørte noe, men klarte ikke spille det med en gang. Det tok derfor av og til så lang tid å finne frem til hva jeg ville spille, at ideen ofte forsvant. (vedlegg I – 7. mars 2023, logg) I opptaket kan man også høre enkelte steder hvor jeg synger melodier eller toner og forsøker å spille til, men blir hengende på tonen i noen sekunder mens jeg finner frem til riktige fingerstillinger eller akkorder. I refleksjonsloggen (vedlegg I – refleksjonslogg), skriver jeg at det er tydelig hvordan mangel på ferdighet påvirker kreativiteten, og at dette fører til økt sjans for at jeg kan miste konsentrasjonen, eller glemme hva jeg skulle frem til.

Videre i refleksjonen nevnes det at jeg begynte å spille et tema som minnet meg om sangen «Blackbird» av The Beatles. (Beatles, 2023). Dette kan høres fra 4:18 i

improvisasjonsopptaket. I refleksjonen nevner jeg at det kan ha noe med at jeg har spilt låten før, og at begrensninger i repertoar muligens gjør at fingrene faller mer naturlig på disse akkordene.

Fra 6:52 til 7:00 i opptaket kan jeg høre et godt eksempel på hvordan jeg spiller forskjellig melodisk på gitar i forhold til piano. Basstonen går opp fra en C i en Cmaj7-akkord, til en C# i en C#m7b5 akkord. Jeg kommer frem til at mangel på erfaring med gitar gjør at jeg foretrekker enkle variasjoner som gjør det mulig å forutsi hvordan det vil høres ut, uten å spille det først. Det vil altså gjøre det mulig å holde improvisasjonen i gang og kreativiteten i flyt.

Etter å ha blitt mer sikker på gitarspillet og øvd noen runder på temaet, begynner jeg å leke mer med stemmen. Fra 8:50 kan man høre tydelig hvordan jeg synger på lyder i stedet for ord, men fra 9:40 kommer setningen «*I don't wanna see you anymore*». Jeg hadde tidlig en tanke om temaet, da fingerspillet og akkordene ga meg tanken om noe trist, men denne setningen satte ord på følelser, og resten av tekstskrivingen ble skrevet rundt dette temaet.

Tre dager senere fortsatte jeg på låten, og trengte en del tid på å finne frem til akkordene jeg hadde spilt ved å høre på opptaket. Jeg hadde glemt ideen og hvor akkordene var på gitaren. Denne dagen brukte jeg mye av tiden på å lage et chorus eller en del som skilte seg ut fra det jeg allerede hadde. Dette var ideen som ble chorus i den ferdige låten. Etter å ha øvd mye rundt det og lagt til en vokalmelodi, slo jeg sammen de to delene. Her begynte jeg å få smerter i pekefingeren på venstre hånd, som gjorde meg ufokusert nok til at jeg ga meg for dagen. (Vedlegg I – 10. mars, logg).

Dagen etter jobbet jeg en del med tekst, da formen og akkordene var mer eller mindre på plass. Tekstskrivingen begynte ved å nynne på vokaler og ord som kom intuitivt, men etter hvert som jeg fikk et utvidet perspektiv på hva låten skulle handle om, skrev jeg ned ord og setninger som passet til dette. Etter et par timer hadde jeg vers og chorus klart, men var ikke helt fornøyd med teksten i versene. (Vedlegg I – 11. mars, logg).

Innspillingen av låten skjedde dagen etter. Jeg spilte inn gitarsporet flere ganger, da det var utfordrende å spille riktig over lengre tid, samtidig som det ofte oppsto andre ulyder rundt gitarspillingen, som lyden av fingrene som dras opp og ned på gitarhalsen, eller knitring fra

gitaren som er lent mot stoffet i klærne mine. For å fikse dette, endte jeg opp med å klippe ulike opptak sammen. Vokalen ble spilt inn etter gitaren, og jeg begynte nå å tenke på produksjonen av låten. Jeg la til en sub-bass fra første chorus, for å gi låten mer dybde. Ellers la jeg til et piano med myk lyd fra andre verset, som skulle gi illusjonen av at noe nytt skjer, og samtidig bygge opp dynamikken. Til slutt la jeg på koringer og effekter, og justerte lydnivåer kjapt.

I refleksjonsloggen argumenterer jeg for at grunnen til at jeg valgte fingerspill som teknikk for gitarspillingen i improvisasjonen, er at jeg ikke føler meg like flink på andre spillemåter enn fingerspill, da jeg synes det er vanskelig å få det til å låte fint, men også fordi jeg liker det stabile volumet til fingerspill og at det er lettere å høre meg selv når jeg synger til. (vedlegg I – refleksjonslogg). Jeg tar også for meg hvordan piano er forskjellig fra gitar her, da lydbildet til fingerspill ikke er like naturlig eller lett å skape med et piano. Jeg kommer frem til at det jeg gjør på pianoet er preget av hvordan tonene ligger etter hverandre og det er begrenset hvor langt man kan hoppe opp og ned på klaviaturet og samtidig få det til å låte fint. Fingerspillet skaper en ro på en måte jeg ikke får med pianoet. Det virker som at vokalen bryter igjennom lydbildet lettere og det blir en slags klarhet i samspillet mellom vokal og gitar. Her foreslo jeg at det kan ha noe med at tonene i fingerspill er spredt over flere oktaver som ikke spilles samtidig, og kan gi mer rom for frekvensene i vokalen. Et annet forslag var hvordan det å spille piano fort kan gi et «grøtete» lydbilde, med akkorder og melodier over hverandre.

Til slutt nevner jeg at det er interessant hvordan fingrene automatisk plasserer seg på bestemte strenger og bånd i starten av en skriveprosess, når jeg har et begrenset spekter av melodier og akkorder. Derfor kan det virke åpenbart at improvisasjonen er direkte knyttet til det man har spilt tidligere, i enda større grad enn musikk man har lyttet til. Her nevner jeg også sangen «Run» av Elsa & Emilie (2014) som et eksempel på låter jeg har lært å spille med fingerspill som kan ha påvirket ideene mine under improvisasjonen.

3.2 Trommelåt – Free Your Love

Vers

*Some days you seem so lonely,
but you don't have to be lonely.
With nowhere to hide.
Why can't you just tell me, are you afraid?
I'm tired of all the silence baby, talk to me baby.*

Chorus

*I wanna be with you every day and night.
Just let me love you until you feel alright.
Free your love. Free your love. Free, let me just
Free your love. Free your love. Free your love.
Free your love. Free your love. Free, let me just
Free your love. Free Your love.*

Vers

*Some days I feel so hopeless,
but i don't wanna feel hopeless.
Just wanna see you smile.
Could you ever trust me, surrounded by lies?
I'm tired of all the silence baby, talk to me baby.*

Chorus

*I wanna be with you every day and night.
Just let me love you until you feel alright.
Free your love. Free your love. Free, let me just
Free your love. Free your love. Free your love.
Free your love. Free your love. Free, let me just
Free your love. Free Your love.*

*Free your love. Free your love. Free, let me just
Free your love. Free your love. Free your love.
Free your love. Free your love. Free, let me just
Free your love. Free Your love.*

Jeg gjorde en test ved å kun improvisere med trommelyder, men fant ut at det tok for lang tid å finne lyder og sette de opp i Logic, og det ble derfor for lite informasjon å reflektere rundt på kun ti minutter. Jeg bestemte meg heller for å finne lydene og komme frem til et tema før jeg startet improvisasjonen, og heller improvisere med andre instrumenter over trommene, da det fortsatt ville vise hvordan trommer som utgangspunkt påvirket prosessen. Jeg fant lydene jeg ville bruke til å improvisere rundt på Splice, og satte sammen et repeterende mønster med basstromme og skarptromme på ti minutt, så jeg kunne improvisere over. Lydene jeg valgte fikk meg til å tenke i retningen lo-fi, R&B/pop, som påvirket meg og valget om å bruke en myk pianolyd, da det var det jeg så for meg. Her valgte jeg Soft Piano av Spitfire Audio. (Spitfire Audio, n.d.). Jeg koblet opp keyboardet med en USB-kabel til min Mac, satte på nedtelling på ti minutter, spilte inn og startet improvisasjonen.

Jeg startet med rolige melodier og lange toner som etter hvert ble kortere og mer statiske. (Vedlegg II – 25. mars, logg.). Tonearten jeg landet på ble etter hvert Ab-moll, hvor jeg vekslet mellom Ab-moll og Eb-moll i en repeterende åttendelsrytme. I refleksjonen (Vedlegg II – refleksjonslogg) skrev jeg at jeg følte melodiene som ble improvisert først var for langsomme, og derfor endte jeg opp med å prøve noe mer rytmisk. Rundt 2:43 i improvisasjonsopptaket kan man høre denne rytmen som ble utgangspunktet for melodien i låten, sammen med trommerytmene. Fra 5:30 til 6:19 kan man høre melodiske ideer som ligner choruset i den ferdige låten.

Etter improvisasjonen fortsatte jeg med disse ideene til jeg hadde to vers og et chorus. Dette gjorde jeg ved å spille inn akkordene med åttendelsrytmen og satte på en 8 takters loop så melodiene kunne improviseres over denne. Gjennom hele improvisasjonen, og etter å ha hørt på opptaket, fikk jeg ingen klare referanser til hvilke artister eller type musikk dette minnet meg om. Men da teksten begynte å komme på plass neste gang jeg jobbet med låten, var det enklere å få en følelse av musikalske referanser. Slutten av refrenget i den ferdige låten, hvor jeg begynner å synge «*free your love*», minnet meg litt om «How Deep Is Your Love» av Bee Gees (1977), på grunn av falsettstemmen og repetisjonen i frasen sammen med lignende ord. Ved å høre melodien i verset tenkte jeg på stemmen til artisten Khalid (n.d.) og deler av sangen «Everyday» av Logic og Marshmello (2018), spesielt i den tredje setningen i versene hvor jeg synger «*with nowhere to hide*» og «*just wanna see you smile*». Det var noe med melodien og rytmen her som minnet meg om de eller andre lignende Hip-hop artister.

I innspillingen av vokalen til denne låten observerte jeg at ordet «silence» også var brukt i synthlåten min. Jeg hadde altså begynt å skrive teksten på denne låten rett før jeg startet på synthlåten, hvor jeg også tok i bruk samme ord helt ubevisst. Det var ikke før jeg skulle spille inn vokalen til trommellåten at jeg oppdaget det. Jeg nevner i refleksjonsloggen at jeg har opplevd dette før i tidligere komposisjoner. (Vedlegg II – refleksjonslogg).

Når det gjelder å være i flow i skriveprosessen, følte jeg meg ofte ukomfortabel i skriveprosessen med denne låten. Jeg skrev i loggen (Vedlegg II - 10. april, logg) at jeg ikke var fornøyd og fikk en dårlig følelse med tanke på fremføring av låten. I refleksjonen diskuterte jeg hvorvidt det hadde med temaet i låten og hvordan den er noe flørtende, som er helt uvant for meg. I tillegg skrev jeg at grunnen til at teksten gikk denne retningen kan ha vært på grunn av rytmefølelsen i låten som trommene inviterer til, sammen med melodien. Her var det også noe med de korte frasene som gjorde at det ble lite plass til tekst. Dette gjorde at jeg følte meg nødt til å skrive mer beskrivende eller direkte, i stedet for dyp og fortellende som kanskje faller mer naturlig i mine piano-ballader.

3.3 Synthlåt – Silence

Vers

*In every corner of my mind,
I search for answers I can't find.
What ever happened that I couldn't see?
Don't wanna be another memory.*

PreChorus

*But when I dream of you.
Everything is back the way it used to.
And then I feel so blue.
When I remember I'm no longer there with you.*

Chorus

*The silence that you gave to me.
Silence that you gave to me.
Silence that you gave to me.*

PreChorus

*But when I dream of you.
Everything is back the way it used to.
And then I feel so blue.
When I remember I'm no longer there with you.*

Chorus

Silence that you gave

Silence that you gave to me

Silence that you gave.

Silence that you gave to me.

I motsetning til trommelåten hvor lydene ble satt før improvisasjonen, valgte jeg her å improvisere samtidig som jeg byttet mellom ulike synthlyder, da jeg hadde en synth-kategori på keyboardet så jeg bare kunne bytte mellom lydene med en knapp. Noe interessant å trekke frem her, er at mens jeg byttet lyder og improviserte over dem, fikk jeg raskt musikalske relasjoner til lydene, som gjorde at jeg improviserte melodier i denne retningen. Et eksempel her er sangen «So Cold» av Breaking Benjamin (2011). Melodien jeg spiller fra 4:06 til 4:10 i improvisasjonsopptaket er helt lik melodien i denne sangen fra 1:15 til 1:18. Senere byttet jeg til en annen lyd som minnet meg om Hans Zimmer (2014) med låten «Cornfield Chase». I improvisasjonsopptaket kan man fra 5:35 høre sammenligningen i akkordprogresjon og rytme ved å høre på temaet fra 0:42 i Cornfield Chase.

I refleksjonen (Vedlegg III – refleksjonslogg) skriver jeg hvordan det er interessant at melodier jeg har hørt for lenge siden ser ut til å påvirke improvisasjonene mine like mye som låter jeg har hørt på i det siste. Det var en uventet observasjon, men presiserer at dette kan ha vært en tilfeldighet, og er vanskelig å måle i et resultat med kun tre låter og improvisasjonsopptak.

I løpet av improvisasjonen var jeg ikke helt sikker på tema eller hvilken lyd jeg ville bruke, men brukte mye mer tid på én lyd og melodiske idéer i løpet av de ti minuttene. Jeg lyttet til opptaket og bestemte meg for å bruke lyden og temaet man kan høre fra 2:21 til 3:59, og senere fra 6:12 til 6:44. Dette temaet er nesten helt likt slik det ble i den ferdige låten. Assosiasjoner som oppsto videre etter jeg fortsatte å jobbe med dette temaet var «Blinding Lights» med artisten The Weeknd (2019). «Dette var nok med på å gi meg ideer til komposisjonen underveis. Ofte melodier, men av og til hørte jeg også produserte effekter jeg tenkte hadde passet sammen med melodien.» (Vedlegg III – Refleksjonslogg).

Etter å ha valgt tema, og hadde en struktur på akkordprogresjonen, spilte jeg det inn og improviserte over dette med stemmen til jeg var fornøyd med noe som kunne bli vers og chorus. Etter å ha spilt dette inn med pianolyd for å huske det, kom tekstideer ganske raskt. Jeg vekslet mellom å synge og spille piano over temaet. Her kom versmelodien først, deretter chorus og prechorus en stund etter jeg begynte å synge på vers og chorus, og fant ut at jeg trengte noe som skulle binde sammen verset og choruset bedre. Dagen etter ble jeg ferdig med melodien til låten, og jobbet videre med teksten. Da den var ferdig, spilte jeg inn vokalen først og begynte å legge på korstemmene fra refrenget. Jeg var spent på produksjonen av låten med denne synthen som lå i bakgrunnen gjennom nesten hele låten, spesielt hvordan det ville bli med flere stemmer over og om det ville bli en utfordring i frekvensområdet til synthen. Senere la jeg til en intro, hvor jeg kopierte åtte takter fra starten av synthen. Her stoppet kreativiteten opp en del da det ble vanskelig å finne en fortsettelse fra choruset. I loggen skrev jeg:

Jeg spekulerte lenge på hva som skulle skje etter første chorus. Vanligvis, pleier jeg å gå tilbake til vers, men i denne låten følte det som om sangen mistet all energien ved å gjøre dette. Jeg endte opp med å lage en ny del hvor jeg introduserte et nytt instrument samtidig som jeg fjernet synthen brått for å holde det interessant, og heller bygge dynamikken opp derfra og ut. Dette var et interessant problem jeg ikke har hatt tidligere i mine pianoballader, som jeg tror jeg løste på en grei måte. (Vedlegg III – 6. april, logg).

Jeg begynte å lete etter trommelyder på Splice etter jeg hadde produsert resten av låten, da jeg følte trommer var en fin måte å holde drivet i låten. Her valgte jeg også å gjøre det veldig enkelt, på samme måte som i trommelåten. Etter å ha fullført låten, syntes jeg synthen minnet om sangen «Bloodflows» av SOHN (2013). Det er mulig denne har inspirert meg underveis, i måten den skiller seg ut i formen på samme måte, og det er en sang jeg har hørt på mye fra før. Under produksjonen av låten min, ble sangen derfor brukt som referanse til å sjekke om vokalen var plassert bra i lydbildet. Jeg endte opp med å skrive nytt første vers, da det følte som den ikke hørte helt hjemme i låten. Verset var tidligere:

*“There must be something I don’t know.
All of these years and you just go.
You could at least pretend to care.
You walk right past when I’m right here.”*

(Vedlegg III – 9. april, logg)

I denne låten kom jeg frem til at det var vanskelig å si hvordan skriveprosessen og resultatet var påvirket av min erfaring med synth som instrument, da det er oppbygd som et piano. I refleksjonsloggen skrev jeg:

Det er vanskelig å si noe om hvordan ferdigheten min på synth påvirket improvisasjonen og prosessen, da jeg for det meste improviserte med lydene og valgte ut ideer jeg likte basert på dette, og det aldri oppsto en følelse av å ha for lite erfaring med instrumentet. Flere ideer rundt hvordan instrumentet kunne blitt tatt i bruk ville nok dukket opp med mer erfaring med å spille synth, men i og med at jeg er godt kjent med tangenter gjennom piano som en synth også har, er det ikke det tonale som er utfordrende her. (Vedlegg III – Refleksjonslogg, avsnitt 3)

Her var det altså kunnskap og erfaring med å spille instrumentet i forhold til hvordan den pleier å spilles og dens rolle i en musikalsk besetning som påvirket skriveprosessen og resultatet. Oppfatningen min av instrumentet er at den enten brukes som melodiske, fengende fraser slik som i låten «Take On Me» med a-ha (1985), eller mer som et lydteppe, slik som i låten min.

3.4 Resultatets innvirkning

Den innsamlede dataen fra de tre låtene viser at det var betydelig forskjell i både skriveprosess og resultat. Med akustisk gitar som utgangspunkt, skilte melodien seg ut gjennom mangel på erfaring ved å velge enkle melodiske løsninger, sammen med gitarens fysikk som inviterer til spillemåter som fingerspill. Dette hadde en innvirkning på melodi og rytme i måten å synge på, da fingerspilletts brutte akkorder gjorde vokalen mer gjennomtrengende, i motsetning til piano hvor tonene gjerne er mer samlet og kan gjøre lydbildet mer grøtete. Dette gjør at jeg ofte velger å plassere mine fraser mellom akkordene når jeg spiller piano. Det var også tydelige musikalske referanser gjennom prosessen, både under og etter improvisasjonen, hvor det kommer frem at innøvde sanger på gitar muligens har en større innflytelse på improvisasjonen enn sanger jeg kun har lyttet til. Disse referansene kan også ha påvirket teksten til låten, men det er vanskelig å finne konkrete eksempler på dette her.

Med trommer som utgangspunkt, ble både melodi, rytme og tekst veldig annerledes i forhold til sanger jeg har skrevet med piano som utgangspunkt. Her var trommerytmen fra start med på å gi ubevisste assosiasjoner til låter jeg har hørt på før, som påvirket melodien jeg skrev. Rytmen i melodien ble noe påvirket av ønsket om at den skulle lage rom for trommerytmen, hvor teksten også ble påvirket av de korte melodifrasene, som førte til følelsen av å måtte skrive mer beskrivende, eller komme med utsagn i stedet for mer dype, billedlige tekster. Den minimale erfaringen med trommer gjorde at den valgte rytmen i sangen ble simpel, da det ble usikkerhet rundt hvor vidt det var naturlig spille slik. Gjennom improvisasjonsfasen ble det ikke lagt merke til referanser til andre artister, men da teksten var skrevet og melodien var på plass, dukket det opp konkrete eksempler. Om referansene direkte påvirket prosessen, er vanskelig å si.

Likheten mellom synth og piano gjorde det lett å spille, men her var det i stedet mangel på erfaring og kunnskap med synth i en musikalsk besetning som forårsaket usikkerhet gjennom skriveprosessen. Ved å bytte mellom ulike synth-lyder, viser improvisasjonsopptaket sammen med refleksjonsloggen hvordan lydene ga meg referanser til ulik musikk ved at melodi, rytme eller akkordprogresjonen automatisk ble spilt i retning av referansen. Her var det ikke nødvendigvis instrumentet som ga referanser til sanger, men heller lydene i seg selv og hvordan de lignet lyder fra andre sanger. Melodi og rytme gjennom prosessen ble påvirket av

ulike assosiasjoner fra flere artister. Det at synthen ble brukt som et lydteppe påvirket også formen i låten, som gjorde det vanskeligere å holde en normal struktur i låten som ellers pleier å gå fint med piano og vokal. I motsetning til trommellåten hvor korte melodifraser direkte påvirket stilen i sangteksten, var det her vanskelig å si om arbeidet med sangtekst skilte seg ut gjennom valgene som ble tatt basert på instrumentet.

Alle tre instrumentene har vist ulike sider gjennom skriveprosesser som har gitt adskillige resultater og gitt verdifull innsikt i egen låtskriving ved bruk av ulike instrumenter. Det er derimot vanskelig å si om disse funnene vil gjenspeile seg hos andre låtskrivere, og om resultatene hadde vært annerledes om nye låter hadde blitt skrevet med samme metoder.

4. Diskusjon

I dette kapittelet vil jeg diskutere resultatet opp mot teori og metode, vurdere og argumentere for og imot ulike tolkninger og til slutt komme frem til en konklusjon på problemstillingen:

Hvordan påvirker bruken av forskjellige musikalske instrumenter skriveprosessen og resultatet i mine komposisjoner?

4.1 diskusjon av resultat

I alle tre låtene var det en eller annen form for mangel på erfaring av instrument som påvirket skriveprosessen. Dette var spesielt merkbart på gitar, hvor jeg endte opp med å stoppe opp flere ganger under improvisasjonen for å lete etter de riktige akkorder eller toner. Dette resulterte i at flere av ideene mine forsvant, da det av og til gikk for lang tid å finne frem. Ifølge teorien om flow (Csikszentmihalyi, 1990), bør utfordringen være like stor som ferdighetene for å oppnå denne tilstanden. Ubalanse i disse faktorene vil føre til kjedsomhet eller ubehag, alt etter som hva som dominerer. (s.74). Jeg føler låtskriving er en aktivitet hvor man konstant beveger seg inn og ut av flow-tilstanden. Uansett hvor god man er i et instrument, vil det alltid dukke opp utfordrende situasjoner i skriveprosessen, hvor man ikke blir fornøyd eller føler mangel på kreativitet og inspirasjon. I en skriveprosess hvor man i tillegg bruker instrumenter som gir ytterligere utfordringer, kan det derfor være lett å tenke at det vil være for utfordrende og at det ikke blir en tilfredsstillende opplevelse.

Under skriveprosessen med gitar ble jeg klart raskere demotivert og mistet litt interesse når ideene forsvant da det tok for lang tid å finne frem til akkorder, men svært positivt overrasket over meg selv hver gang jeg kom opp med noe som låt fint. Jeg kritiserte ideene mine mindre, som også kan ha vært på grunn av lite erfaring med gitar, som fikk meg til å senke forventningene om resultatet. Dette kan ha vært med på å senke utfordringene og gjøre at jeg kom i flow oftere enn jeg hadde trodd på forhånd.

En ulempe med å skrive musikk med det samme instrumentet over mange år, er etter min erfaring at det blir vanskeligere å imponere seg selv når man spiller. Jo flinkere man blir, jo lengre tid tar det mellom hver gang man merker at man blir flinkere. Dermed ble det å skrive musikk med et uvant instrument en fin måte å utfordre meg selv på og få et nytt tilskudd av inspirasjon.

Det var interessant å legge merke til hvordan fingrene automatisk plasserte seg på bestemte strenger og bånd i starten av improvisasjonen med gitar. Da jeg i refleksjonen (Vedlegg I – Refleksjonslogg) kom frem til at det jeg spilte var påvirket av sanger jeg hadde lært og spilt før, fikk det meg til å tenke at det med stor sannsynlighet har en mye større påvirkningskraft på hva man improviserer enn sanger man kun har hørt før. Dette gjelder nok spesielt for instrumenter man ikke har mestret, da det er begrenset hva man kan spille og dermed også begrenset hva man klarer å improvisere, samtidig som det høres fint ut og er teoretisk korrekt. På piano er det vanskeligere for meg å kjenne igjen mine inspirasjoner, da jeg har spilt og bygget opp repertoaret mitt i løpet av veldig mange år. Dette argumentet kan forsterkes med doktoravhandlingen til Tullberg (2021) hvor han utforsker affordances i musikalske instrumenter og diskuterer hvordan sensomotoriske forhold mellom musikere og deres instrument gjennom erfaring skaper større muligheter og bredere relasjoner til instrumentet som et objekt og instrument. (s. 235). Tullberg diskuterer hvordan en linje bør bli trukket mellom persepsjon og kognisjon når det kommer til tilgjengeligheter i musikalske instrument. Han siterer Dreyfus (2006):

En ekspert trenger vanligvis ikke beregne. Hvis han har nok erfaring og holder seg engasjert, vil han finne seg selv i å reagere på en mesterlig måte før han har tid til å tenke. Akkurat som Aristoteles, Heidegger og Merleau-Ponty så, krever slik mestring et rikt perseptuelt repertoar – evnen til å reagere på subtile forskjeller i utseendet til kanskje hundretusenvis av situasjoner – men det krever ingen konseptuelt repertoar i det hele tatt... (Dreyfus, 2006, sitert i Tullberg, 2021, s. 236. Egen oversettelse.)

I masteroppgaven til Rekve (2020), følte hun det var gitaren som ga henne mest tilbake av instrumentene hun hadde tilgjengelig. «Noko anna eg vil trekke fram er at det verka som om gitaren var det instrumentet eg gjekk til mest og som gav meg mest tilbake.» (Rekve, 2020, s.66). I eksperimentet hadde hun gitar, ukulele, klokkespill og kalimba tilgjengelig. (s.55). Det kan argumenteres for at grunnen til at hun valgte å bruke gitaren mest i låtskrivingen, er fordi de andre instrumentene tilbyr færre muligheter, eller affordances, som Tullberg (2021) diskuterer. I tillegg var hun kanskje mer kjent med hva som kan spilles og gjøres med en gitar i låtskriving, enn de andre instrumentene. Gitaren har vel også objektivt sett flere muligheter gjennom tilgjengelige toner, som kan forklare hvorfor hun valgte den mest. Rekve forteller også hvordan hun fikk ideer som hun følte var kjedelig eller lik ideer hun hadde hørt før. Det

er også interessant å se hvordan Rekve på samme måte brukte fingerspill under skriveprosessen med gitar.

Eg kjenner at gitar gjer meg mykje idear og eg vert gira, men eg er for dårleg i gitar til at eg finn akkorder fort nok. Prøver meg på fingerspel, men slit litt fordi eg ikkje veit kor eg skal gå for den beste akkorden, eller finna dei beste tonane. Står litt fast, men likar det eg har funne så vil jobbe meir med den. (Rekve, 2020, s. 59)

Dette kan også forklaras av teorien om flow, da instrumentene enten var for lette eller for vanskelige å spille. På en side kan klokkespillet og kalimbaen ha blitt for enkelt, som gjorde de kjedelig å spille på, og ukulelen for vanskelig. Dersom det er tilfellet, kan gitaren ha gitt mest flow da den hadde en god balanse mellom ferdighet og utfordring.

I arbeidet med låtene var det på en eller annen måte mulig å høre hva slags musikk jeg har lyttet til tidligere, og det gjenspeilet seg i skriveprosessen i alle tre låtene. Dette ble også tydelig da jeg oppdaget hvordan låtene som ble skrevet i prosjektet påvirket hverandre. Det at ordet «silence» ble brukt i sangteksten til to av låtene uten å legge merke til det, viser hvordan tekster også påvirker hverandre, eller hvordan tidligere tekster kan finne sin vei inn i våre nye, slik Genette (1997) blir sitert i Lacasse (2000):

Intertekstualitet er definert av Genette i en mer begrenset forstand og brukes for å identifisere «et forhold av tilstedeværelse mellom to eller flere tekster: det vil si, eidetisk og typisk som den faktiske tilstedeværelsen av en tekst innenfor en annen.» (Sitater, allusjoner og plagiering er det vanligste, om ikke bare manifestasjoner). (Genette, 1997, sitert i Lacasse, 2000, s. 35, egen oversettelse.)

Det var akkurat det som skjedde i dette prosjektet. Jeg tror kanskje jeg hadde en tanke om et tema jeg ville skrive om før jeg startet skriveprosessene. Temaet var nok tapt kjærlighet, hvor de samme ord og setninger kan dukke opp i låtene når utgangspunktet for tekst var så lik. I etterkant av låtene tenker jeg nå at de handler om det samme. Gitarlåten handler om å ikke ville se den andre personen igjen, fordi man kun blir påminnet om et forhold som aldri kan bli. Trommellåten har en litt annen vri, men kan relatere til det samme universet. Her handler sangen også om et urealisert forhold, hvor den ene parten er redd for å bli såret og velger å si nei til kjærlighet. I den tredje og siste låten, forsøker jeg å uttrykke hvordan det føles å bli ignorert av en person man har elsket i mange år, hvor kjærligheten var gjensidig, men over tid

gikk i oppløsning uten en forklaring. Her er det mulig å tolke låtene som om de handler om samme person, hvor det kanskje er lett for en annen person å se relasjonene mellom de om man dykker inn i tekstene og sammenligner selv. Det er ikke uvanlig at låtene jeg skriver handler om det samme, men det er interessant hvordan det ofte skjer ubevisst. Jeg tror låtskrivere har et behov for å skrive om de historiene som veier tungt i livet. Kanskje mange av de blir låtskrivere nettopp på grunn av sine opplevelser i livet. Det er forståelig hvordan tekstene da finner sin vei i nyere tekster.

Å kunne høre på opptakene fra improvisasjonen har i ettertid vist seg å være utrolig verdifullt. Lydopptak i seg selv gjør det utrolig lett å ta vare på ideer man skaper i øyeblikket, og kunne fortsette uten å måtte stoppe egen flyt for å skrive ned de gode ideene som kan oppstå under en improvisasjon eller annen auditiv, kreativ aktivitet. Brian Eno, som sitert i Bass (n.d.), sier dette om opptak av musikk:

«Det første om innspilling er at det gjør det som ellers er flyktig og kortvarig, reproduserbart. Frem til omtrent 1900, var musikk en hendelse som ble oppfattet i en bestemt situasjon, og ble borte når det var ferdig.» (Brain Eno, 1979, som sitert i Bass, n.d. avsnitt 1, egen oversettelse).

Ikke bare gjør opptaket det mulig å reprodusere en musikalsk hendelse fra fortiden, men det kan også brukes som et verktøy i moderne komposisjoner som lydeffekter eller å utvikle instrumenter på måter som ikke tidligere var mulig, som for eksempel å legge flere lag av samme instrument over hverandre, eller å kore seg selv på sin egen låt, slik jeg har gjort i alle tre låtene. Det kan også hende man hører noe på opptaket som ikke var planlagt å spille inn, men som viste seg å bli et uerstattelig element i produksjonen av låten. I et av vokalopptakene mine hostet jeg før en frase, og glemte å fjerne dette i etterkant. Det var ikke før låten var ferdig at jeg la merke til en interessant lyd mellom frasen som ikke var til å kjenne igjen, da det hørtes ut som en vrenget gitar. Lyden var med på å skape bevegelse i låten hvor det ellers var mye plass, og var noe jeg aldri ville ha tenkt å legge til.

Det var også spennende å se hvordan skriveprosessen med digitale trommer var i stedet for å bruke et fysisk trommesett. Det er ikke å legge skjul på at det følte litt tamt å finne en og en lyd og sakte, men sikkert sette det sammen til noe som kunne minne om en trommerytme, men det gjorde det mulig å se hvordan en ellers vanlig skriveprosess med piano ble med

trommer som utgangspunkt. På den ene siden hadde kanskje følelsen av å spille på ekte trommer gitt meg ideer og relasjoner på en helt annen måte, slik som skriveprosessen med gitaren viste. På en annen side ville det nok vært utfordrende å høre noe som blir for avansert å spille. Det hadde selvsagt også vært utfordrende å få til dette elektronisk, men en fordel her er at det kan spilles om og om igjen, feilfritt, når det først er skrevet inn rett.

Et av forskningsspørsmålene mine var om det er mulig å høre forskjell på melodi, rytme og tekst i låtene. Som jeg kom frem til i resultatet, var det gjennomgående forskjeller i melodi og rytme hvor de ble påvirket av ulike faktorer som instrumenterfaring og instrumentets spillemåte. Det var oftere vanskelig å høre hvordan sangteksten forandret seg, med unntak av trommelåten hvor frasene ble korte for å passe til rytmen. En av årsakene til dette kan være hvordan jeg tilpasset tekst til melodi. Med ulike instrument som utgangspunkt for den kreative prosess, var melodiene jeg skrev det første leddet i låtskrivingen. Ved å skrive melodien først, vil mulighetene være større, og den blir ikke påvirket av noe annet enn seg selv og instrumentet. I alle tre låtene skrev jeg tekst etter melodien var ferdig, da dette er noe jeg vanligvis gjør. Det gjør at ord og setninger må passe til rytmen i melodien, som direkte limiterer mulighetene for tekst. At jeg fikk problemer med å skrive tekst i trommelåten på grunn av korte melodier, og hvordan jeg følte det var nødvendig å bruke mer beskrivende tekst i form av utsagn mer enn dype og billedlige setninger, kan sees på som et matematisk problem hvor det rett og slett er for få muligheter.

En annen påvirkningsfaktor kan være at jeg skrev på engelsk da det ikke er mitt morsmål. Sammen med kjærlighetstemaet i en fortelling hvor det kanskje omhandler det samme i alle låtene, kan det bli naturlig at tekstene blir nokså like. Det er vel heller ikke slik at musikalske verk har lav kvalitet når tekst, melodi og rytme ligner på hverandre, så lenge det ikke er rent plagiat? Personlig synes jeg det kan være interessant og spennende når sanger inneholder tekst som minner om tekst fra en annen låt av samme artist, eller når artister låner kjente setninger fra hverandre og gir de nytt liv. På samme måte kan man høre coverversjoner av låter, hvor en artist formidler på en måte som gir låten en helt ny betydning, eller hvor man plutselig forstår hva sangen egentlig handler om.

Det største hinderet for min del har alltid vært å skrive tekst til låtene. Jeg har ikke den samme erfaring eller komfort med å improvisere frem tekst som jeg har med å lage melodier. Mye av dette tror jeg har med at teksten spiller en såpass stor rolle i sangene mine at jeg setter større

krav til tekst enn melodi. Det er også så mye å tenke på når man skriver tekst. Melodien i låten mener jeg ofte bare er sangens skjelett i forhold. Viktigheten av tekst i forhold til melodi mener jeg kommer veldig an på hva slags musikk man skriver. Skriver man festmusikk hvor hovedmålet med låten er å få folk til å danse, mener jeg melodien spiller en mye større rolle enn tekst. På den andre siden har du rolige, følsomme låter der melodien og lydlandskapet danner et følelsesgrunnlag for lytteren og gir de et perspektiv på hva slags låt det er, mens teksten er det som setter de dype sporene. Det kan være noe man kjenner seg igjen i fra eget liv, også danner man seg bilder av historien samtidig som man lytter til musikken. Sangen har da knyttet et bånd med lytteren på en helt annen måte. Fra en instrumentalistisk side, har jeg også opplevd musikk hvor den instrumentale melodien har vekket følelser som var minst like sterke, så jeg tror det kommer veldig an på hva som er hensikten med musikken og hvordan følelser blir fortalt eller fremstilt.

I perioder hvor arbeidet med sangtekst har vært vanskelig, har øvelsene til Pattison (2009) vært hjelpsomme. Selv om han anbefaler å gjøre objektskriving en gang hver morgen (s.6), mener jeg også at det er en fin måte å tvinge frem inspirasjon på under selve låtskrivingen. Det er fort gjort å bli kritisk til eget verk, og i min erfaring med låtskriving er det spesielt når man begynner å få et forhold til låten sin at man blir mer skeptisk til det man skriver. Jeg hører ofte låtskrivere og kollegaer si at det andre verset i en sang er det vanskeligste å skrive. En måte å se på dette er å tenke at man skaper noe under skriveprosessen, og gjennom å tilsette en del av seg og sine følelser, blir man mer og mer tilknyttet til det jo lengre inn i prosessen man kommer. Ved at verket går fra å ikke eksistere, til å bety noe for låtskriveren, kan det bli vanskeligere å gjøre endringer, fordi man blir redd for å ødelegge det. Om man bruker teorien om flow (Csikszentmihalyi, 1990) her, kan det også forklare hvorfor skrivingen blir vanskeligere over tid, hvis vi bruker min låtskrivermetode i dette prosjektet som eksempel. I improvisasjonsdelen er det lett, og kanskje litt kjedelig, for man har ingen rammer og står helt fritt til hva man skal gjøre. Når man etter hvert finner noe som virker spennende, velger man kanskje å skrive videre på det, fordi det vekket en eller annen følelse. Nå er det allerede etablert en form for tilknytning til låten. De neste delene i låten må nå skrives ut ifra en ramme, og alternativene minker. Her virker det logisk at jo færre muligheter for å finne noe som passer, jo større sannsynlighet blir det for at det kan ta lengre tid før et nytt gjennombrudd i låten. Vanskelighetsgraden i skriveprosessen øker som et resultat av dette, og hvis det blir for vanskelig og tar for lang tid, vil utfordringen føles større enn ferdighetene, og man kommer ut av flow. I slike tilfeller mener jeg skriveøvelser som objektskriving kommer

til nytte, for det tvinger meg til å ta kjappe valg, uten å kritisere. Gjennom øvelsen kan det og dukke opp nye ord og setninger som kun fant sin vei frem på grunn av de ordene som ble skrevet tidligere i tankerekken. I etterkant sitter man igjen med nye ideer man kan utforske, i stedet for å låse seg fast til et lite utvalg av tekst.

Sangtekster kan også virke veldig naken og avslørende i forhold til en instrumental melodi, hvor det mer eller mindre er opp til lytteren hva det handler om. I bakgrunnen for oppgaven, nevnte jeg hvordan jeg som liten var engstelig for å synge, da det følte mye skumlere enn å spille piano. Kreiman og Sidtis (2011) beskriver og analyserer de mange rollene stemmekvalitet spiller i menneskers liv, gjennom boken *Foundations of Voice Studies – An Interdisciplinary Approach to Voice Production and Perception*. Stemmen kan avsløre en hel rekke egenskaper og noen ganger sensitiv informasjon om en talers fysiske, psykologiske og sosiale kjennetegn. En lytter vil dømme taleren og danne seg et bilde som gir mest mulig informasjon om taleren. Innenfor fysiske kjennetegn er informasjon om alder, utseende, kjønn og etnisitet, for å nevne noen. Psykologiske kjennetegn er blant annet kompetanse, intelligens, personlighet og ærlighet. De sosiale kjennetegn kan være utdanning, regional opprinnelse, sosial status med mer (s.2). Stemmen kan til og med fortelle om det som blir sagt er sannhet eller en løgn gjennom løgndetektorer. (s.365).

Som barn og ungdom var jeg usikker på meg selv, som mange andre i den alderen. Selv om det ikke var lett å sette ord på hvorfor det var flaut å synge som barn, tror jeg måten stemmen avslører oss på eller gir mye informasjon om vår personlighet kan være en god forklaring på dette. En annen side å se det fra, er oppmerksomheten det kan tilby, enten fra familie, venner eller andre på samme alder. I et band, er ofte sangeren den som får mest oppmerksomhet, da stemmen kan virke som en sentral del av musikken. Frykten for å bli mobbet kan også være til stede, ikke nødvendigvis på grunn av stemmen i seg selv, men hvordan aktiviteten kan vekke ubehag eller sjalusi, spesielt blant ungdom. I familiesammenheng eller med venner kan det være man blir flau av for mye oppmerksomhet, og føler et press om å synge i alle mulige sammenkomster, slik at man føler på for mye press, og bestemmer seg for å slutte helt. Å fremføre egenskrevne låter kan derfor virke enda mer avslørende enn å synge andres verk, da det er fort gjort for lytteren å tenke at teksten er direkte relatert til låtskriverens liv.

Etter å ha utforsket låtskriving med ulike instrumenter gjennom et kunstnerisk utviklingsarbeid, vil innsikten jeg har fått som låtskriver gjennom instrumenter, både fysisk

og elektroniske, være med på å utvikle meg videre som låtskriver, og føler nå at jeg sitter igjen med en omfattende innsikt i egen låtskriverprosess. I tillegg til at resultatet ved låtene har gitt meg en utvidet oversikt og persepsjon av det å skrive med ulike instrumenter, har det også gitt enorm inspirasjon til å jobbe videre med musikken min. Gjennom denne erfaringen vil det kanskje også bli lettere å vite hvordan jeg skal gå frem og forstå resultatet i fremtidige skriveprosesser med bruk av uvante instrumenter. Da forskningsfeltet er vagt i forhold til det å skrive musikk med ulike instrumenter, mener jeg det er et interessant felt å undersøke i fremtidig forskning, hvor en idé hadde vært å samle data gjennom kvantitative undersøkelser og sett hvordan ulike instrumenter inspirerer til melodier på forskjellige måter, eller spørreundersøkelser for låtskrivere som kan gi en bredere forståelse av hvordan musikkbakgrunn har en sammenheng med musikken som blir skrevet av låtskriveren.

4.2 Konklusjon

Å skrive musikk med ulike instrumenter har bydd på utfordringer, men også gitt verdifull informasjon om meg selv som låtskriver. Gjennom et dypere innblikk i min musikalske bakgrunn har jeg gjort interessante funn på hvordan melodi, rytme og tekst påvirkes av musikken jeg har blitt eksponert for gjennom livet, musikk jeg har lært og spilt på instrumentene, men også hvordan elementene direkte er med på å påvirke musikalske muligheter gjennom en skriveprosess. Samtidig som melodi og rytme henger tett sammen, ble tekstens kreativitet limitert når melodien og rytmen var skrevet først. Gjennom logg, refleksjon og opptak ble det tydelig hvilke musikalske verk som inspirerte improvisasjonen og resten av skriveprosessene, hvor sanger jeg tidligere hadde lært å spille på instrumentene virket å ha store innvirkninger på improvisasjonen. Mangel på erfaring og kunnskap om instrumentene gjorde at det til tider ble vanskelig å realisere ideer, men viste seg å være et interessant verktøy for inspirasjon og nyskaping, hvor valg av melodier jeg vanligvis aldri hadde spilt på piano, falt helt naturlig på gitar.

Litteraturliste

- Bass, D. (n.d.). *The studio as a compositional tool*. Het Concreet.
<https://hetconcreet.com/the-studio-as-a-compositional-tool/>
- Chong, I. & Proctor, R. (2019, 11. november). *On the Evolution of a Radical Concept: Affordances According to Gibson and Their Subsequent Use and Development*. Sage Journals.
[https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1745691619868207#:~:text=Gibson%20\(1979\)%2C%20who%20introduced,127](https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1745691619868207#:~:text=Gibson%20(1979)%2C%20who%20introduced,127).
- Crispin, D. (2019). *Artistic Research as a Process of Unfolding*. Research Catalogue.
<https://www.researchcatalogue.net/view/503395/503396>
- Csikszentmihalyi, M. (1990). *Flow: The psychology of optimal experience*. Harper & Row.
- Kreiman, J., & Sidtis, D. (2011). *Foundations of voice studies: An interdisciplinary approach to voice production and perception*. Wiley-Blackwell.
- Malterud, N. (2012). *Kunstnerisk utviklingsarbeid – Nødvendig og utfordrende*. InFormation, 1/2012. <https://journals.hioa.no/index.php/information/article/view/217/235>
- Music Production Nerds (n.d.). *What is a loop station? – Gear for Loop Musicians*.
<https://musicproductionnerds.com/what-is-a-loop-station>
- Nolan, C. (2010). *Inception* [Film]. Syncopy; Legendary Pictures.
- Nolan, C. (2014). *Interstellar* [Film]. Syncopy; Lynda Obst Productions.
- Lacasse, S. (2000). *Intertextuality and Hypertextuality in Recorded Popular Music. In The Musical Work: Reality or Invention?* Liverpool University Press.
<https://doi.org/10.5949/liverpool/9780853238256.003.0003>
- Pattison, P. (2009). *Writing Better Lyrics: The Essential Guide to Powerful Songwriting*. Writer's Digest Books.
- Rekve, S. (2020) *Låtskriving i motvind: Strategiar og metodar mot skrivetørke*. [Masteroppgave]. University of Agder, Kristiansand.
<https://hdl.handle.net/11250/2683647>
- Spitfire Audio. (n.d.). *Soft Piano*. <https://labs.spitfireaudio.com/soft-piano>
- Splice. (n.d.). *Splice*. <https://splice.com/>
- Tullberg, M. (2021). *Wind and Wood: Affordances of Musical Instruments: The Example of the Simple-System Flute*. [Doktoravhandling (monografi), Malmö Academy of Music]. Lunds universitet. <https://portal.research.lu.se/en/publications/wind-and-wood-affordances-of-musical-instruments-the-example-of-t>

Musikk eksempler:

- ABBA. (n.d.). Artistside på Spotify. [Strømmetjeneste].
<https://open.spotify.com/artist/0LcJLqbBmaGUft1e9Mm8HV?si=rfQH6zYaSeqAnyn9qZuTvw>
- Adele. (2015). Hello. [Sang innspilt av Adele]. På 25. XL Recordings.
<https://open.spotify.com/track/1Yk0cQdMLx5RzzFTYwmuld?si=c2bcf68761da4f19>
- a-ha. (1985). Take On Me. [Sang innspilt av a-ha]. På *Hunting High and Low*. Rhino.
<https://open.spotify.com/track/2WfaOiMkCvy7F5fcp2zzZ8L?si=733c974f92494053>
- Avicii. (2013). Wake Me Up. [Sang innspilt av Avicii]. På *True*. Universal Music AB.
<https://open.spotify.com/track/0nrRP2bk19rLc0orkWPQk2?si=cc8128305f0a451f>
- Bee Gees. (1977). How Deep Is Your Love. [Sang innspilt av Bee Gees].
På *How Can You Mend A Broken Heart*. UME - Global Clearing House.
<https://open.spotify.com/track/3ZP18us6p6LHOZMG1LLUjF?si=4ea84aed44294ef8>
- Breaking Benjamin. (2011). So Cold. [Sang innspilt av Breaking Benjamin].
På *Shallow Bay: The Best of Breaking Benjamin (Explicit)*. Hollywood Records.
<https://open.spotify.com/track/3xXKwkmkrpZmGpIof83xbE?si=bed68f3d9f92462a>
- Breaking Benjamin. (2006). The Diary of Jane – Single Version. [Sang innspilt av Breaking Benjamin]. På *Phobia (Clean Version)*. Hollywood Records.
<https://open.spotify.com/track/0faXHILILebCGnJBPU6KJJ?si=bee294948bcc42db>
- Calvin Harris. (2016). This Is What You Came For. [Singel]. Med Rihanna. Columbia.
<https://open.spotify.com/track/0azC730Exh71aQlOt9Zj3y?si=454698ac0ef44121>
- Chainsmokers. (2016). Closer. [Singel]. Med Halsey. Disruptor Records; Columbia.
<https://open.spotify.com/track/7BKLCZ1jbUBVqRi2FVITVw?si=23b6bb89e48144c7>
- Coldplay. (2002). The Scientist. [Sang innspilt av Coldplay]. På *A Rush of Blood to the Head*. Parlophone Records Limited.
<https://open.spotify.com/track/75JFxfkI2RXiU7L9VXzMkle?si=2207dd56fff44df2>
- Daft Punk. (2013). Get Lucky. [Singel]. Med Williams, P & Rodgers N. Columbia.
<https://open.spotify.com/track/2Foc5Q5nqNiosCNqttzHof?si=c800ad9f10af478d>
- Elsa & Emilie. (2014). Run. [Sang]. På *Endless Optimism*. Columbia.
<https://open.spotify.com/track/3BKPKBFDREXHDHDuIQeTK?si=17b2262680d84efe>
- Ed Sheeran. (2014). Photograph. [Sang innspilt av Ed Sheeran]. På *x (Deluxe edition)*. Atlantic Records UK.
<https://open.spotify.com/track/1HNkqx9Ahdgi1Ixy2xkKkL?si=eca78493ca874433>
- Eurythmics. (1983). Sweet Dreams (Are Made of This) – Remastered. [Sang innspilt av Eurythmics]. Med Lennox, A & Stewart, D. På *Sweet Dreams (Are Made of This)*. RCA Records Label.
<https://open.spotify.com/track/1TfqLAPs4K3s2rJMoCokcS?si=26399c75d88b44ca>
- Evanescence. (2003). Bring Me To Life. [Sang innspilt av Evanescence]. På *Fallen*. The Bicycle Music Company.
<https://open.spotify.com/track/0COqiPhxzoWICwFCS4eZcp?si=5f50672749dc445b>
- Jonas Alaska. (2011). Morning Light. [Sang innspilt av Jonas Alaska]. På *Jonas Alaska*. Braveheart.
<https://open.spotify.com/track/7JsTEhTnbuYR63QbjgCXG?si=c4a458bb543d4486>
- Khalid. (n.d.). Artistside på Spotify. [Strømmetjeneste].
<https://open.spotify.com/artist/6LuN9FCkKOj5PcnpouEgny?si=vQQE0r5KQ0uPerQ2TlAsIg>

- Linkin Park. (2000). In the End. [Sang innspilt av Linkin Park]. På *Hybrid Theory (Bonus Edition)*. Warner Records.
<https://open.spotify.com/track/60a0Rd6pjrKxjPbaKzXjfq?si=bf0510cb93c44fb8>
- Marshmello (2018). Everyday. [Sang innspilt av Marshmello] med Logic.
 På *Bobby Tarantino II*. Def Jam Recordings.
<https://open.spotify.com/track/4EAV2cKiqKP5UPZmY6dejk?si=ea80fc3063d34120>
- M83 (2011). Midnight City. [Sang]. På *Hurry up, We're Dreaming*. M83 Recording Inc.
<https://open.spotify.com/track/6GyFP1nfCDB8lbD2bG0Hq9?si=bceaa681243544cf>
- SOHN. (2013). Bloodflows. [Sang innspilt av SOHN]. På *Bloodflows*. 4AD.
<https://open.spotify.com/track/6I3aXlhgyCOaQIVBph51qU?si=ae9b5f652dfc4098>
- Sufjan Stevens. (2015). The Only Thing. [Sang]. På *Carrie & Lowell*. Asthmatic Kitty.
<https://open.spotify.com/track/17UVxL0MYEmKzXppfUL5in?si=a92e80de414743f9>
- The Beatles. (2009). Blackbird. [Sang innspilt av The Beatles]. På *The Beatles (Remastered)*. EMI Catalogue. (Opprinnelig utgitt 1968).
<https://open.spotify.com/track/5jgFfDIR6FR0gv1A56Nakr?si=4ec2914588414d99&nd=1>
- The Weeknd. (2019). Blinding Lights. [Sang innspilt av The Weeknd]. På *After Hours*. Republic Records.
<https://open.spotify.com/track/0VjIjW4GIUZAMYd2vXMi3b?si=efbda47408eb4b89>
- Odell, T. (2013). Another Love. [Sang]. På *Long Way Down [Deluxe]*. Itno; Columbia.
<https://open.spotify.com/track/3JvKfv6T31zO0ini8iNIto?si=9ceb9738143c469f>
- Zimmer, H. (2014). Cornfield Chase [Sang]. På *Interstellar (Original Motion Picture Soundtrack) [Expanded Edition]*. WaterTower Music.
<https://open.spotify.com/track/6pWgRkpqVfxnj3WulcJ7WP?si=da4d4d8f94864b34>

Vedlegg

Vedlegg I - Logg og refleksjonslogg – Gitarlåt

7. Mars. 2023 – Logg

Jeg kom opp med noe som jeg syntes var fint etter ca. 3 minutt, og fortsatte å spille på det mens jeg la på noe sang over. Her sang jeg mest på vokaler, med noen ord av og til. Jeg merket veldig fort at jeg hørte noe, men ikke klarte å spille det med en gang. Derfor tok det av og til så lang tid å finne frem til det jeg ville spille, at jeg nesten glemte selve ideen av hva det var jeg ville spille. Ideen jeg har begynt på er melankolsk fingerspill, med enkle grep, kun 1 og 2 fingre på samtidig. Umiddelbart ga den meg en følelse av pop-ballade, mye av det samme jeg hadde laget på piano, bare med andre akkorder og en måte å spille på som jeg ikke hadde gjort på piano. Underveis kommenterte jeg at jeg fant et tema jeg likte og at det var vanskelig å spille det jeg ville spille. Jeg har nå en hovedidé til det jeg tror blir verset i låten, og noen tanker om vokalmelodi som går over dette.

10. Mars. – Logg

Jeg hadde glemt litt hvordan låten gikk, så jeg måtte høre på opptaket fra dagen før. Jeg brukte noen minutter på å finne frem til akkordene og hvordan jeg spilte det igjen, men så var jeg klar til å fortsette. Jeg kom raskt på noe nytt som kunne minne om et chorus. Så jeg brukte ca. 10 minutter på å spille rundt det, og la til en vokalmelodi jeg syntes passet fint med her. De neste 10 minuttene prøvde jeg å legge sammen det jeg spilte dagen før og det nye jeg hadde laget, men merket fort at jeg begynte å få vondt i pekefingeren på venstre hånd, da jeg ikke er vant med å spille gitar fra før. Jeg tok en liten pause før jeg fortsatte igjen. Jeg hadde nå et vers og et chorus på et vis. Jeg er ikke helt sikker på hvor lenge hver av delene skal vare enda, men jeg forestiller meg at jeg nå har et vers og et chorus.

11. Mars. – Logg

Formen og akkordene til låten var mer eller mindre på plass, så nå begynte jeg å skrive tekst. Jeg tenkte raskt at dette var en kjærlighetslåt. Temaet for teksten ble uoppnåelig kjærlighet. Å forelske seg i noen man aldri kan få. Følelsen av at hvert sekund tilbrakt med denne personen

bare gjør det verre for seg selv, og situasjonen blir vanskeligere. Jeg begynte å skrive teksten ved å nynne på vokaler og ord som kom intuitivt, men etter hvert som jeg fikk et utvidet perspektiv over hva den skulle handle om, begynte jeg å skrive ned setninger som passet til dette temaet, og jeg fikk bilder i hodet av denne fortellingen som ble sterkere jo mer jeg skrev og fantaserte rundt temaet. Det tok rundt 2 timer før jeg hadde både vers og chorus klart. Det som gjenstår nå er å gjøre små justeringer i teksten på vers 1 og 2, som jeg er minst fornøyd med.

Sangen endte opp med det jeg vil kalle en ABCABC form, altså vers, prechorus, chorus, vers, prechorus, chorus. Etter teksten er renskrevet, vil jeg produsere den. Da vil jeg ta opp gitarspillet først, og deretter bruke det når jeg spiller inn vokalen over. Deretter vil jeg legge på andre instrumenter om nødvendig.

12. Mars. – Logg

I dag spilte jeg inn låten. Jeg startet dagen med å gå gjennom teksten en gang til, for å se om jeg følte meg fornøyd, før jeg skulle spille inn. Deretter begynte jeg å spille inn gitarsporet. Dette var litt utfordrende, da jeg ofte spilte feil, og måtte gjøre mange opptak før jeg fikk en hel del av låten til å bli ok. Jeg endte med å klippe sammen flere opptak og lime over hverandre, spesielt i overgangene mellom vers, prechorus og chorus. Etter vokalsporene var spilt inn, begynte jeg å tenke på produksjonen. Tankene sto på hva som kan bli gjort for å få sangen mer interessant, hvor jeg kom frem til å gi den mer dybde ved å legge til en dyp sub-bass fra første chorus. Denne er så mørk at man nesten ikke hører det, men det gir en varme som jeg føler passer fint her. Fra andre verset la jeg til et piano med myk lyd, som igjen gir illusjonen av at noe nytt skjer i låten. Til slutt la jeg til koringer over prechorus og chorus, og gjorde en rask lydjustering av sangen, for å få volumet til instrumentene og vokalen på en grei plass.

Refleksjonslogg

I starten av opptaket kan man høre at jeg synger en tone eller melodi, men så treffer jeg ikke helt med akkordene på gitaren. Dette kommenterer jeg også så vidt, for å lettere kunne huske hva tankene mine var der og da, og gjøre det lettere i ettertid å skrive denne refleksjonen. Her er det tydelig at mangel på ferdighet påvirker improvisasjonen. Jo lengre tid jeg bruker på å

forsøke å finne frem til en tone eller akkord, jo større er sjansen for at jeg mister konsentrasjonen eller glemmer hva jeg skulle frem til.

Hovedideen til denne låten starter på 1:40. Her kan man høre at jeg prøver ut litt forskjellige grep og hører hvordan det låter. Fra 04:18 – begynner jeg på et tema som etter å ha hørt gjennom opptaket minner meg om «Blackbird» av The Beatles. (Beatles, 2023). Det er kanskje fingerspillet, sammen med måten jeg flytter grepene oppover gitarhalsen i litt samme stil som minner om dette. I tillegg har jeg spilt denne sangen så vidt før på gitar, så det er kanskje naturlig at fingrene legger seg i samme område da det er begrenset hva jeg kan på gitar.

På 5:02 sier jeg at jeg har glemt hovedideen litt. Dette var nok fordi jeg begynte på det nye temaet og ble veldig fokusert på å forsøke å spille det jeg ville spille. Jeg ville ha en ny del i sangen, så jeg prøvde å bevege meg litt vekk fra hovedideen.

Fra 6:40 begynner jeg med et nytt tema, og her er et godt eksempel på hvordan jeg spiller forskjellig melodisk på gitar i forhold til piano. Dette høres fra 6:52 til 7:00. Her går basstonen opp et halvt trinn, fra C i en Cmaj7-akkord, opp til C# i en C#m7b5-akkord. Dette er noe jeg sjeldent gjør når jeg skriver popmusikk på piano, men som faller mer naturlig for meg på en gitar. Jeg kan tenke meg at det har noe å gjøre med mine gitarreferanser og hvilke artister jeg hører når jeg spiller fingerspill, samtidig som min mangel på erfaring gjør at jeg foretrekker enkle variasjoner som gjør det mulig å forutsi hvordan det høres ut, uten å spille det først. Dette gjelder spesielt i en improvisasjonssetting hvor det er ønskelig å holde flyten i spillingen så godt som mulig for å bli inspirert og finne noe interessant å synges over.

Mot slutten av improvisasjonen begynner jeg å nærme meg en idé til et chorus. Rundt 8:50 begynner jeg å leke mer med stemmen, etter å ha blitt mer sikker på gitarspillet. Her kan man tydelig høre hvordan jeg synger på lyder i stedet for ord, men så på 9:40 kommer setningen «I don't wanna see you anymore», som setter temaet for resten av låtskrivingen. Fingerspillet ga tidlig en tanke om trist kjærlighet som tema, men det var først nå jeg visste mer spesifikt hva sangen skulle handle om.

En ting jeg la merke til med denne låten dagen etter innspilling, var at teksten i choruset ikke formidlet riktig budskap. Her var teksten «I know you don't love me the way I do». Etter å ha hørt gjennom sangen noen ganger, begynte jeg å stusse over teksten, og kom frem til at det egentlig betyr at den andre personen ikke elsker meg like mye som jeg elsker meg selv, i

stedet for å si «jeg vet du ikke elsker meg like mye som jeg elsker deg», som var intensjonen med teksten.

Akkordprogresjonen sammen med det rolige tempoet gjorde at jeg følte det var rom for mer poetisk tekst, eller at vokalen og teksten var veldig viktig her. De gangene jeg har forsøkt å skrive musikk på gitar tidligere, har jeg også brukt fingerspill. Dette er nok fordi jeg ikke føler meg like flink på andre spillemåter enn fingerspill, da jeg synes det er vanskelig å få det til å låte fint, samtidig som jeg liker det stabile volumet til fingerspill, og synes det er lettere å høre min egen stemme over det når jeg spiller. Det skaper en slags ro som jeg ikke får når jeg strummer. Fingerspillet er jo en helt annen måte å spille på enn hva jeg vanligvis gjør på pianoet, så det blir jo et annet sound. Ved pianoet ville jeg nok lagt en akkord eller en basstone i venstre hånd samtidig som jeg spilte en melodi som kunne minnet litt om fingerspill, men ved piano blir melodien som regel ikke like “hoppete” som fingerspill på gitar. Dette er nok fordi det ikke er like naturlig, og heller ikke like lett, å hoppe opp og ned store trinn på et piano. Så det som blir gjort på pianoet, i alle fall for min del, er nok mye preget av hvordan alle tonene på et piano ligger etter hverandre og det er begrenset hvor langt det er mulig å strekke seg eller hoppe opp og ned på klaviaturet og samtidig få det til å høres fint ut, eller i det hele tatt å treffe tangentene. Når det er sagt, føler jeg at fingerspillet på gitaren skaper en ro som ikke er til stede på et piano. I alle fall når det kommer til å synge over. Det er noe med klarheten i samspillet mellom vokal og gitar, der vokalen bryter gjennom lettere. Dette kan også ha noe med at tonene man spiller på i denne typen fingerspill er spredt over flere oktaver, og man bruker heller ikke så mange toner samtidig, slik at vokalmelodien ikke drukner i lydbildet så lett. Når jeg spiller piano, får jeg umiddelbart en følelse av å måtte synge enda sterkere, og dette tror jeg kan være fordi jeg ofte spiller flere toner sammen som kanskje ligger litt mer i samme frekvensområde som vokalen, sammen med sustainpedalen som med mange toner fort kan skape et litt uklart og grøtete lydbilde.

Å skrive sang på gitar med mangel på ferdigheter gjør at jeg har et mye mindre spekter av melodier og akkorder, så i forhold til andre ganger jeg har skrevet med gitar merker jeg at måten jeg improviserte på og hvordan låten til slutt ble er ganske lik andre egenskrevne låter på gitar, hvor jeg enda ikke har skrevet uten å bruke fingerspill. Det virker som at improvisasjonen er direkte knyttet til egne ferdigheter, og det er interessant hvordan fingrene automatisk plasserer seg på bestemte strenger og bånd i starten av en slik prosess. Samtidig hører jeg i etterkant av improvisasjonsprosessen hvordan jeg ubevisst har tatt inspirasjon fra

ulike artister jeg har hørt på og spilt på gitar, spesielt Blackbird av The Beatles som tidligere nevnt, men også «Run» av Elsa & Emilie (2014) som var en av de første popsangene jeg lærte å spille. Her virker det som om sanger jeg har spilt har hatt en stor påvirkning på min spillemåte, i mye større grad enn låter jeg kun har hørt på. Dette gir mening, ettersom man bruker mye tid og fokus på å lære en låt på et instrument, samtidig som man også «lærer» fingrene å spille låten. Når repertoaret er tynt, er det nok fort gjort at melodiene man improviserer blir noe ensformet.

Vedlegg II - Logg og refleksjonslogg – Trommelåt

25. mars. 2023 – Logg

Jeg startet med basstromme og skarptromme og så gjennom ulike lyder på Splice til jeg fant en basstromme jeg likte. Lyden av basstrommen fikk meg til å tenke i retning av lo-fi R&B/pop og jeg fikk inspirasjon til å skrive noe sånt. Så begynte jeg å se for meg piano i bakgrunnen, veldig myk pianolyd. Jeg fant noen snare-lyder som jeg følte passet med kicken og lydbildet jeg så for meg, så la jeg opp et mønster med kick og snare på i Logic Pro og loopet det i 10 minutter for å gjøre klart til improvisasjon over dette. Jeg valgte Soft Piano av Spitfire Audio som pianolyd, da denne var i retning av hva jeg så for meg. Jeg koblet opp mitt Roland RD-700sx keyboard til min Mac med en USB-kabel. Jeg satte på en timer på telefonen, så startet jeg å spille inn i Logic og begynte improvisasjonen. Her startet jeg med rolige melodier med lange toner, som etter hvert ble kortere og mer statiske, med mye tomrom imellom. Jeg landet etter hvert på Ab-moll som tonalt sentrum, hvor jeg vekslet mellom Ab-moll og Eb-moll, spilt i en repeterende åttendelsrytme. Så forsøkte jeg å spille melodier over dette i høyre hånd. Her var det mye forskjellig, men mot slutten av improvisasjonen begynte jeg å nærme meg en ide som jeg så for meg kunne bli et chorus i låten, med noen ideer om hvordan verset kunne bli i forhold til det.

Etter improvisasjonsdelen, fortsatte jeg med disse ideene og prøvde å forme melodiene til chorus og vers. Jeg spilte inn akkordene i venstre hånd og la det som en loop sammen med trommelydene for å gjøre det lettere å spille melodi eller synge over. Jeg fant ut at jeg ville finne en annen lyd til melodien slik at den skilte seg mer ut, og jeg ville ha en lyd som var mer skarp og “fremme” i lydbildet. Her endte jeg opp med en Synth-Bass, fra Keyscape. Jeg begynte å utforske mulighetene for et PreChorus til låten, spilte det inn for å teste det, men bestemte meg senere for at det ikke passet helt. Jeg fant i stedet ut at jeg ville ha et post-chorus, eller et «hook» på slutten av choruset. Jeg skrev ferdig melodien til vers og chorus og spilte det inn med Synth-Bass lyden, som senere skal bli erstattet av vokalopptak.

3. april - Logg

I dag prøvde jeg å skrive tekst til låten, men følte det var utfordrende, fordi jeg har så få steder i sangen hvor jeg kan formidle historien. Så jeg kom frem til at jeg må prøve å skrive noe som

ikke nødvendigvis handler om “deg og meg”, men heller komme med fraser mer som et utsagn. Dette var noe uvant for meg. Jeg merket at jeg stadig følte for å gå bort til pianoet for å prøve å synge over melodien. Jeg begynte plutselig å høre andre arrangement med flere akkorder, og ble distraheret en periode. Har aldri skrevet i en R&B-sjanger før, og i hvert fall ikke et tema som dette, hvor teksten er litt flørtete og frempå. Det gjør det ekstra vanskelig for meg å finne setninger som fungerer uten at jeg synes det blir flaut. Jeg satte de ulike delene av sangen i loop mens jeg forsøkte å mumle og finne frem ord jeg kunne synge rundt, samtidig som jeg tenkte på historien til sangen og hva det skulle handle om. Inspirert av strategien «object writing» til Pat Pattison (2009), begynte jeg å skrive ned setninger uten å tenke, med trommene i loop i bakgrunnen. Da jeg var ferdig med vers 1 hadde jeg allerede masse ideer skrevet ned som gjorde at jeg fikk ned vers 2 veldig kjapt etterpå. Choruset skrev jeg til slutt, men ble ikke helt fornøyd med dette. Jeg manglet tekst på første frasen i choruset, men da jeg klarte å få ned noe jeg var fornøyd med passet det ikke helt med den neste frasen. Hadde lyst på et enderim, så da endret jeg til slutt teksten i choruset fra “so let me love you until you love yourself”, til “So let me love you until you feel alright”. De to frasene ble da “I wanna be with you every day and night. So let me love you until you feel alright.”. På slutten av dagen fikk jeg spilt inn vokal og koring på slutten av choruset hvor jeg synger «free your love» gjentatte ganger. Jeg var spent på om dette ville høres like bra ut som jeg forestilte meg, og ville at dette skulle høres bra ut da jeg følte det var den meste fengende delen i låten.

10. april – Logg

I dag spilte jeg inn tekst til låten og justerte lydnivåer i produksjonen litt. Det har vært en stund siden jeg hørte og jobbet med denne låten, så det tok litt tid å komme inn i låten og ikke minst synge rytmisk korrekt over korstemmene jeg allerede hadde spilt inn fra før på choruset. Nå som synthlåten allerede var på plass, merket jeg fort at dette er den låten jeg er minst fornøyd med. Dette dro ned motivasjonen min for å jobbe ordentlig med den. Jeg følte ikke det var nødvendig å begynne helt på nytt, men det er noe med sangen som gir en dårlig følelse når jeg tenker på at jeg skal fremføre dette. Jeg valgte å i utgangspunktet å ha et dobbelt chorus på slutten av låten, men det var noe med den første delen av choruset gjentatt etter «free your love» delen som gjorde at sangen mistet noe energi, så jeg valgte å droppe denne delen av choruset, og heller doble «free your love» på slutten og avslutte siste taktene med vokalen alene for at det ikke skulle bli for mye av det samme, samtidig som det ga en liten overraskelse mot slutten.

Refleksjonslogg

I utgangspunktet hadde jeg sett for meg at jeg skulle gjøre denne improvisasjonsfasen fra da jeg begynte å velge lyder og finne en trommerytme, men kom frem til at det ville ta en stund å finne lydene, så jeg valgte heller å starte improvisasjonen fra da jeg hadde valgt ut bass- og skarpdrumme og lagt det opp i Logic for å få et mer tydelig opptak med kun improvisasjon. Jeg valgte en myk pianolyd etter jeg hadde valgt trommelydene, da jeg følte det passet lydbildet.

I starten av improvisasjonen spilte jeg rolige melodier og prøvde for det meste å få en følelse av lydene som oppsto. Jeg begynte etter rundt 2 minutter å føle at melodiene var for rolige for trommelydene, så jeg prøvde noe mer rytmisk. Fra 2:43 startet jeg å spille akkordene og rytmen i venstre hånd som senere blir grunnlaget for melodien i sangen, sammen med trommerytmene. Fra 5:30-6:19 kan man høre melodiske ideer som er ganske lik choruset til låten slik den blir til slutt.

Gjennom improvisasjonen fikk jeg ingen referanser eller tanker om hvilke artister eller type musikk det minnet meg om, og det var heller ikke lett å høre melodier eller rytmer som minnet meg om noe spesifikt etter å ha hørt igjennom opptaket. Etter hvert som teksten til sangen kom på plass og jeg begynte å improvisere melodien over, var det enklere å få en følelse av musikalske referanser. «How Deep Is Your Love» av Bee Gees (1977) minner meg litt om slutten av choruset i låten hvor jeg synger «Free your love» med falsett. Ved å høre melodiene i verset, tenker jeg på stemmen til artisten Khalid (n.d.) og deler av sangen «Everyday» av Logic og Marshmello (2018), spesielt i den tredje setningen i versene hvor jeg synger «*with nowhere to hide*» i første, og «*just wanna see you smile*» i andre vers.

Ordet “Silence” ble brukt i både denne sangen og den med synth uten å tenke over det. Teksten til denne ble skrevet først, men lagde synthlåten med tekst etter denne og spilte det inn før jeg skulle spille inn teksten i denne låten. Det var da jeg så på teksten at jeg skjønte jeg hadde brukt den fra før. Her er det tydelig at jeg har tatt inspirasjon fra egne tekster til å skrive en annen tekst. Dette har jeg også opplevd før i tidligere komposisjoner.

Noen ganger kommer jeg i en flow hvor jeg får masse ideer til hva jeg skal skrive, men så stopper det opp på et punkt. av og til må jeg skru av loopen og prøve å synge setningen i

stillhet, mens andre ganger vil jeg ha loopen i bakgrunnen. Noen ganger føler jeg at jeg må være i stemningen for å finne ordene jeg vil si. Det at jeg ble fort ferdig med andre verset i låten kan være at jeg begynte å bli litt lei, så det kan hende jeg var mindre kresen til det jeg skrev, men jeg hadde også skrevet mye som jeg ikke følte passet inn i vers 1, men som passet mye bedre som et vers 2.

Da jeg 10. april skrev at jeg ikke var helt fornøyd med denne låten og at jeg fikk en dårlig følelse ved å tenke på fremførelse, tror jeg det har med at teksten gikk i en retning jeg ikke føler meg komfortabel med å synge, da den er noe flørtende. Grunnen til at teksten gikk i denne retningen tror jeg er på grunn av rytmefølelsen i låten som trommene inviterer til, sammen med melodien og hvor det ikke er plass til så mye tekst i linjene på verset, at jeg følte meg nødt til å skrive teksten mer beskrivende eller direkte, i stedet for dyp og fortellende, som jeg pleier i mine balladelåter.

I denne låten ble både melodi, rytme og tekst annerledes i forhold til sanger jeg lage musikk med piano som utgangspunkt. Det at jeg hadde en rytme i starten av prosessen tror jeg var med på å gi ubevisste assosiasjoner til låter jeg har hørt før, hvor melodien jeg improviserte var påvirket av dette.

Jeg merket også at det var utfordrende å produsere trommene da jeg selv ikke spiller trommer. Jeg ble fort usikker på om det jeg gjorde hørtes naturlig ut i forhold til plasseringen av de ulike trommelydene. På grunn av dette valgte jeg å gjøre det veldig enkelt.

Vedlegg III - Logg og refleksjonslogg – Synthlåt

5. april. 2023 - Logg

Jeg koblet opp keyboardet og begynte å lete etter lyder. Straks fant jeg en synthlyd jeg likte, og da satte jeg en alarm på ti minutter, satte på record i Logic og begynte å improvisere. Etter det gikk ti minutter, hadde jeg flere ideer og testet flere lyder. Jeg hørte gjennom opptaket og bestemte meg for å velge ideen jeg fikk helt i starten, bare med en annen lyd som jeg fant senere. Deretter begynte jeg å improvisere rundt det samme temaet til jeg var fornøyd med noe som kunne bli et vers, og spilte det inn. Her begynte jeg å synge over, og tekstideer kom relativt raskt. Så satt jeg på en pianolyd og vekslet mellom å spille og synge melodi over det innspilte teamet. Jeg fikk versmelodien først, deretter chorus og prechorus en stund etter jeg begynte å synge på vers og chorus.

6. april - Logg

Jeg fastslo melodien på alle delene og lagde tekst til, og spilte det kjapt inn. Så spilte jeg inn korstemmer og lekte meg med effekter til vokalen som kunne passe. Sjekket noen trommelyder, men valgte å vente med det. Fant ut at jeg ville ha en intro, så jeg spilte inn 8 takter med det samme synth-mønsteret og la foran i låten. Jeg spekulerte lenge på hva som skulle skje etter første chorus. Vanligvis, pleier jeg å gå tilbake til vers, men i denne låten følte det som om sangen mistet all energien ved å gjøre dette. Jeg endte opp med å lage en ny del hvor jeg introduserte et nytt instrument samtidig som jeg fjernet synthen brått for å holde det interessant, og heller bygge dynamikken opp derfra og ut. Dette var et interessant problem jeg ikke har hatt tidligere i mine pianoballader, som jeg tror jeg løste på en grei måte. Jeg spilte inn og la på nye kordeler over dette, samt en melodisk synth som åpner seg mer og mer opp mot slutten for å skape mer bevegelse. Jeg spilte inn nytt vokalopptak av prechorus som jeg la inn i denne delen av låten for å matche intensiteten, da det var et helt annet driv i denne delen av låten i forhold til første prechorus. Nå begynte jeg å lete etter trommelyder på Splice, og la ned en simpel rytme med basstromme, skarp tromme og cymbal, samt effekter. Jeg ble fornøyd med delene i låten, og begynte å finpusse den ved å justere volum og frekvenser. Nå følte jeg meg ferdig og tok frem låten "Bloodflows" av SOHN (2013) på Spotify da jeg tenkte på den som lignende stil. Jeg brukte denne til å sammenligne frekvensene mot min ved å høre om stemmen kom godt frem i lydbildet. Deretter justerte jeg volum til vokalsporene igjen da

de var litt for høye i forhold til resten, og til slutt fjernet jeg ulyder fra vokalsporene og økte volumet så langt det lot seg gjøre.

9. april – Logg

Skrev nytt første vers på låten, da jeg over tid følte det ikke hørte helt hjemme sammen med resten av teksten. Verset jeg skrev først var:

“There must be something I don’t know.

All of these years and you just go.

You could at least pretend to care.

You walk right past when I’m right here.”

Nå ble verset som følger:

“In every corner of my mind,

I search for answers I can’t find.

What ever happened that I couldn’t see?

don’t wanna be another memory.”

Refleksjonslogg

Jeg merket at når jeg skiftet lyder og improviserte noe for å teste lydene, fikk jeg fort en relasjon til lydene jeg har hørt før, som gjorde at jeg spilte mer i retning av denne relasjonen. Jeg kunne merke at noen lyder minnet meg om ABBA (n.d.) og jeg begynte automatisk å spille melodi og rytmer som lignet noe fra ABBA. Det samme skjedde med en annen lyd som minnet meg om Hans Zimmer og spesifikt låten «Cornfield Chase», temaet fra 0:42 i sangen. Her kan du kanskje høre sammenligningen med min improvisasjon fra 5:35. Her var det mest akkordprogresjonen og rytmen sammen med melodien som minnet meg om dette. Fra 4:06 til 4:10 spilte jeg en melodi som er helt lik en sang av Breaking Benjamin, noe jeg ikke tenkte gjennom der og da, men som jeg la merke til da jeg hørte gjennom opptaket. Denne melodien kan du høre i låten “So Cold” av Breaking Benjamin (2004) på 1:15-1:18. Det er interessant, da det er flere år siden jeg har hørt låten. Det virker som at melodiene jeg improviserer er påvirket av musikk jeg hørte på for lenge siden like mye som musikk jeg har hørt på i det siste. Dette var en uventet, men interessant observasjon. Her trodde jeg at musikk jeg har hørt

på i nyere tid ville dominere, men muligheten for at dette var tilfeldig er stor og det er vanskelig å bekrefte dette med kun tre låteksempler og improvisasjonsopptak.

Her tror jeg lyden av synthen også ga meg noen assosiasjoner til sangen «Blinding Lights» med artisten The Weeknd. (2019). Dette var nok med på å gi meg ideer til komposisjonen underveis. Ofte melodier, men av og til hørte jeg også produserte effekter jeg tenkte hadde passet sammen med melodien. Når jeg improviserer får jeg altså ikke bare musikalske ideer til instrumentene jeg bruker, men også ideer som kan komme inn senere i prosessen. Problemet med dette er at det ikke alltid er mulighet å spille inn disse ideene, og det vil heller ikke være lett å forklare ideen verbalt i et taleopptak på telefonen. Flere ideer har derfor gått tapt i tidligere skriveprosesser da det ikke har vært mulig å realisere alle ideene samtidig, og etter hvert som sangen beveger seg videre kan det bli vanskeligere å huske tidligere ideer da de kanskje ikke er like relevant, eller at det som trigget ideen ikke lenger er til stedet i låten. Det er vanskelig å si noe om hvordan ferdigheten min på synth påvirket improvisasjonen og prosessen, da jeg for det meste improviserte med lydene og valgte ut ideer jeg likte basert på dette, og det aldri oppsto en følelse av å ha for lite erfaring med instrumentet. Flere ideer rundt hvordan instrumentet kunne blitt tatt i bruk ville nok dukket opp med mer erfaring med å spille synth, men i og med at jeg er godt kjent med tangenter gjennom piano som en synth også har, er det ikke det tonale som er utfordrende her. Det er altså ingen problem å finne frem til toner eller akkorder jeg føler for å spille der og da. Det er heller mangel på kunnskap og erfaring av å spille synth i forhold til dens rolle i en musikalsk besetning som er vanskelig. Min oppfatning av instrumentet er at det som oftest blir brukt enten som melodiske, fengende fraser som spiller en sentral rolle i en sang, slik som i «Take On Me» med a-ha (1985), eller litt mer som i denne låten, hvor det er mer som et teppe med lyd.

Vedlegg IV – Lenke til improvisasjon og ferdige låter

Gitarlåt – Wish We Never Met

URL til improvisasjonsopptak:

<https://www.dropbox.com/s/tav7wwweq3dhq9i/Improvisasjon%20gitarl%C3%A5t.m4a?dl=0>

URL til ferdig låt:

<https://www.dropbox.com/s/3wkkb6q374gkxbe/Wish%20we%20never%20met.wav?dl=0>

Trommelåt – Free Your Love

URL til improvisasjonsopptak:

<https://www.dropbox.com/s/m8en9cfliakmn4w/Improvisasjon%20trommel%C3%A5t.wav?dl=0>

URL til ferdig låt:

<https://www.dropbox.com/s/wlm1har4px3za5c/free%20your%20love.wav?dl=0>

Synthlåt – Silence

URL til improvisasjonsopptak:

<https://www.dropbox.com/s/m84steeu5g4jq56/Improvisasjon%20synthl%C3%A5t.wav?dl=0>

URL til ferdig låt:

<https://www.dropbox.com/s/fig9bc06xvfb0j/Silence.wav?dl=0>